

Årsrapport 2025

20. mai 1875 ble Meterkonvensjonen signert av Norge, som var blant de 17 opprinnelige signatarlandene. 150 år etter var Justervesenet og resten av metrologiverdenen samlet i Paris for markering av en konvensjon som har forent hele verden under et felles målesystem: SI-systemet.

Justervesenet

Innhold

1	Leders beretning	3
2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
3	Årets aktiviteter og resultater	11
	Regelverksutvikling	12
	Tilsynsvirksomheten	14
	Laboratorievirksomheten	21
4	Styring og kontroll av virksomheten	34
	Ressursbruk 2023	37
5	Vurdering av fremtidsutsikter	39
6	Årsregnskapet	41
	Vedlegg 1: Tilstandsrapport likestilling	61
	Vedlegg 2: Kurs, seminarer og foredrag	62

1

Leders beretning

Justervesenet er nasjonal måleteknisk myndighet. Vi sikrer nasjonal og internasjonal tillit til norske målinger og måleresultater ved å forvalte regelverket for måleteknikk og føre tilsyn med at bestemmelsene etterleves. Videre forvalter etaten de nasjonale målenormalene og referansene, driver forskning og utvikling og gir råd og yter bistand innenfor måleteknikk i næringslivet og for offentlige myndigheter. Til sammen er dette vårt samfunnsoppdrag.

Oppdraget må løses i takt med den teknologiske og samfunnsmessige utviklingen. Vi må tilpasse oss gjennom riktig kompetanse, tilsynsformer og tjenestetilbud. Etatens strategi for perioden 2024 - 2026 inneholder en rekke konkrete tiltak for å oppnå dette.

2025 var preget av større endringer gjennom tiltak i Veikart for utvikling av tilsynsvirksomheten. For å understøtte og tydeliggjøre disse endringene ble organiseringen av tilsynsavdelingen endret fra mai 2025.

Den geografiske organiseringen ble erstattet av en modell som følger brukergrupper, bransjer eller fag/teknologi. Slik vil vi i større grad legge til rette for faglig utvikling innenfor de ulike tilsynsområdene. Videre har vi kommet langt i arbeidet med å videreutvikle kontroller og verifiseringer som brukerne etterspør som tjenester, og å skille disse fra vårt ordinære tilsyn.

Det tredje løpet i veikartet er et IT-system for digital samhandling med næringslivet. Dersom vi deler og ut-

nytter informasjon effektivt kan de samlede ressursene hos brukere, andre markedsaktører og Justervesenet utnyttes bedre.

At vi også har et oppdatert og tilpasset regelverk er en viktig forutsetning. Dagens regelverk er innrettet mot hvilke typer måleredskap som brukes og ikke formålet med målingen. Det er derfor valg av måleredskap som styrer krav til kvaliteten i målingen. Vi ønsker at regelverket i større grad innrettes mot formålet med målingen. Regelverket dekker hovedsakelig økonomiske oppgjør, men det er også behov for krav til kvalitet i målinger på andre samfunnsområder som miljø, klima og helse. Dette er en del av bakgrunnen for at det i 2025 ble startet en utredning om det måletekniske regelverket.

Justervesenet vil også vurdere behov for endringer i nasjonalt regelverk som følge av endringene i Måleinstrumentdirektivet, som forventes vedtatt i EU våren 2026. Dette gjelder særlig implementering av nye områder som krav til ladestasjoner for elektriske biler og krav til målere for komprimert gass.

Justervesenet baserer mye av sine forsknings- og utviklingsoppgaver på deltakelse i det europeiske partnerskapet for metrologi (EPM). Etter at vi i 2024 ble godkjent som forskningsorganisasjon, var vi i 2025 også engasjert i flere prosjekter med finansiering fra Forskningsrådet. Videre fortsatte det gode samarbeidet med Direktoratet for romvirksomhet og Statnett, og vi har også videreutviklet samarbeidet med flere andre miljøer, blant annet instituttene på Kjeller.

Etaten har en lang tradisjon i å benytte kvanteteknologi for realisering av enkelte SI-enheter. Dette arbeidet har fortsatt og utvikles gjennom flere av forskningsprosjektene. Denne kompetansen er interessant og relevant også for kvanteteknologi generelt og ikke minst kvantedata-maskiner. Høsten 2025 var Justervesenet derfor med på en søknad til Forskningsrådet om infrastrukturmidler for kvanteteknologi. Resultatet av søknaden ventes over sommeren 2026.

Justervesenet og NKOM gjennomførte i 2025 en utredning om nasjonal bakkebasert tjeneste for distribusjon av nøyaktig, sikker og robust tid. Slike tjenester er identifisert som svært viktige for en rekke samfunnsbehov, blant annet kraftforsyning, navigasjon, posisjonering og kommunikasjon. I dag er mange slike funksjoner basert på satellitt-tjenester, som er effektive og tilgjengelige

overalt. Men de er samtidig sårbare for utilsiktede og tilsiktede forstyrrelser. I utredningen anbefaler vi å etablere en bakkebasert tidstjeneste, med vekt på å benytte eksisterende og planlagt infrastruktur for distribusjon av tid, og etablering av et antall noder med atomklokker som referanser.

Resultatet av utredningen tas videre i 2026, der Justervesenet og NKOM skal utarbeide forslag til implementering av en slik tjeneste, herunder gjennomføring av en pilot.

Norges medlemskap i Meterkonvensjonen er sentralt for internasjonal tillit til norske målinger. I 2025 var det 150 år siden meterkonvensjonen ble signert i Paris, og hvor Norge var blant de 17 opprinnelige signatarlandene. For 150 år siden fikk vi altså det metriske mål- og vekt-systemet, noe som ble behørig feiret både nasjonalt og internasjonalt.

Justervesenet leverer gode resultater innen hovedområdene regelverksutvikling, tilsynsvirksomhet og laboratorievirksomhet, samt på øvrige mål og krav i tildelingsbrevet. I det følgende vil vi utdype nærmere det som preget 2025 innenfor fagområdene.

Kjeller, 13.03.2026

Geir A. Samuelsen
direktør

2

Introduksjon til virksomheten, og hovedtall

Justervesenet er nasjonal måleteknisk myndighet under Nærings- og fiskeridepartementet ved Næringspolitisk avdeling.

Hva leverer vi, og hvorfor

Vår virksomhetside er å sikre globalt aksepterte målinger for næringsliv, myndigheter, forskningsmiljøer og forbrukere i Norge. Vi vet at riktig måling gir tillit og verdiskapning i samfunnet.

Hvordan gjør vi det?

- Ved å etablere og utvikle nasjonale normaler
- Ved å gjennomføre forskningsprosjekter.
- Ved å føre tilsyn med målinger.
- Ved å levere måletekniske tjenester.
- Ved kunnskapsdeling.
- Ved kvalitetssikring av målinger for næringsliv og offentlige myndigheter.

Justervesenets virksomhet er hjemlet i «Lov om målenheter, måling og normaltid». I tillegg forvalter Justervesenet «Lov om varer av edelt metall mv.» og er Teknisk kontrollorgan (TKO) for måleinstrumenter etter to EU-direktiver.

Kvalitet i målinger for alle

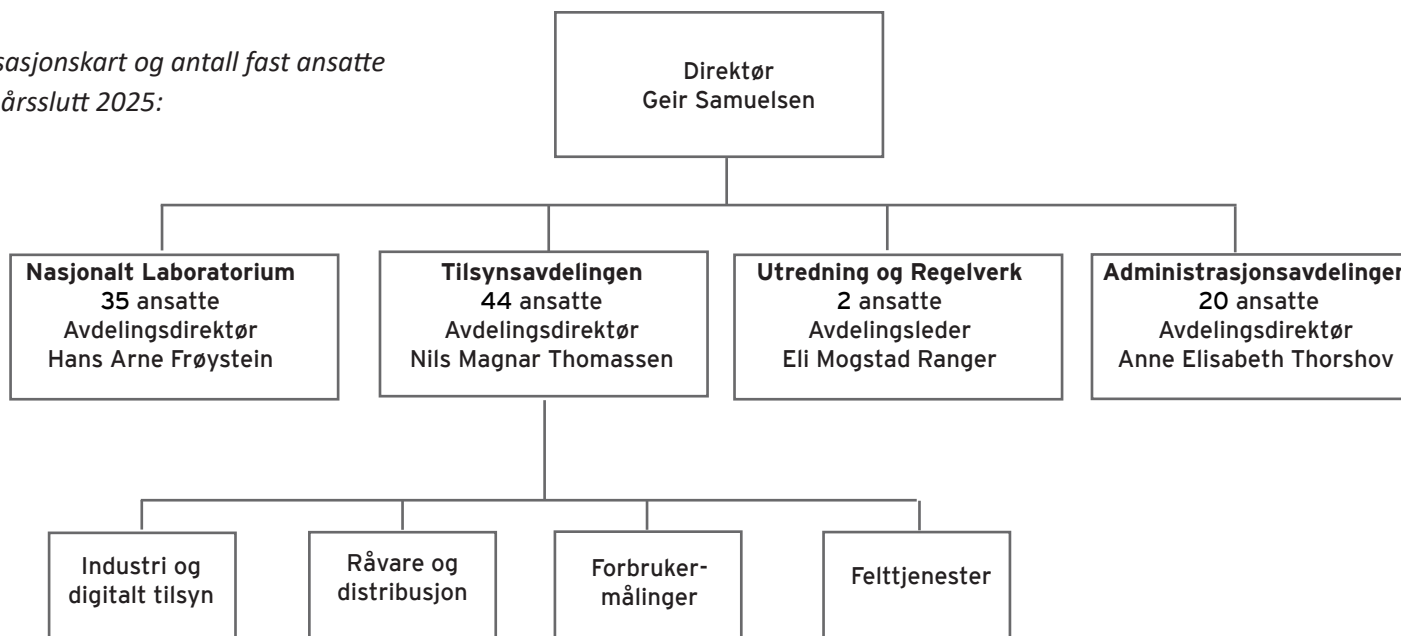
De måletekniske tjenestene Justervesenet leverer, bidrar til tillit og markedsadgang for bedrifter som trenger nøyaktige målinger i kvalitetssikring, utvikling og produksjon. Flere statlige virksomheter, for eksempel Politiet og Vegvesenet, benytter Justervesenets måletekniske tjenester for å sikre trygge måleresultater og skape tillit til sitt arbeid.

Justervesenets tilsyn retter seg mot en rekke bransjer i store deler av næringslivet der måling er sentralt, hovedsakelig som grunnlag for økonomiske oppgjør.

Innenfor tilsynsvirksomheten samarbeider Justervesenet med flere andre etater, slik som Fiskeridirektoratet, Skatteetaten, Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Politiet, Søkeldirektoratet og Norges vassdrags- og energidirektorat.

Justervesenet er godt representert i ulike forskningsprosjekter. Dette er vesentlig for å opprettholde tillit til målinger og utvikle kompetansen i takt med samfunnsutviklingen.

Forenklet organisasjonskart og antall fast ansatte per avdeling ved årsslutt 2025:

Organisering

Størstedelen av vår aktivitet, inkludert administrasjon og ledelse, er lokalisert til Kjeller i Lillestrøm kommune i Akershus. Bygget på Kjeller sto ferdig i 1997 og er spesialtilpasset våre behov for avanserte laboratorier. Justervesenets tilsynsvirksomhet er i tillegg til Kjeller lokalisert med egne kontorsteder i Tromsø, Trondheim, Bergen og Stavanger.

Etaten er organisert i tre fagavdelinger:

- Nasjonalt laboratorium (NL)
- Tilsynsavdelingen (TS)
- Avdeling for utredning og regelverk (UR)

I tillegg ivaretar Administrasjonsavdelingen (ADM) administrative prosesser på virksomhetsnivå, samt støtter fagavdelingene.

Toppledelsen består av direktør, avdelingsdirektører for NL, TS og ADM, samt avdelingsleder UR.

Justervesenet har i 2025 i snitt hatt 103 ansatte. Hensyntatt fravær og betalt merarbeid, er det i 2025 utført 91 årsverk. Av tilgjengelige driftsmidler har etaten nyttiggjort seg av 92 %, og dermed holdt seg innenfor sine rammer.

Etaten har en økning i kostnader hovedsakelig relatert til lønnsøkning og økning i fakturerbare tjenester. Justervesenet benytter seg i liten grad av konsulenter. Tabellen viser nøkkeltallene for de siste tre årene.

Nøkkeltall fra årsregnskapet	2023	2024	2025
Antall ansatte ¹	99	101	103
Antall avtalte årsverk ¹	97	98	98
Antall utførte årsverk ²	87	91	91
Samlet tildeling post 01–99	163 444 000	179 310 000	192 492 000
Utnyttelsesgrad post 01–29	95,0 %	92,0 %	92,2 %
Driftskostnader	148 856 420	155 080 935	162 547 001
Lønnsandel av driftskostnader	57 %	59 %	59 %
Lønnskostnader per årsverk	988 231	1 013 150	1 053 247
Konsulentandel av driftskostnader	1,8 %	0,7 %	0,3 %

¹ Årsverk: Et årsverk defineres som en person i 100 % stilling i et helt år.

Antall ansatte og antall avtalte årsverk hentes fra tallene fra SSB's statistikk «12623: Ansatte i staten, etter enhet» som kommer inn via a-ordningen. Det er snitt i løpet av året.

² Antall utførte årsverk: Med utførte årsverk menes årsverkstall som justeres for betalt merarbeid og fravær utover 1 dag (utenom ferie/avspasering/fleksitid). Kommunal- og moderniseringsdepartementet har fastsatt definisjon av utførte årsverk, jf. Personalmelding: PM-2019-13: Definisjon av utførte årsverk.

Internasjonale avtaler

Norges medlemskap i Meterkonvensjonen er sentralt for internasjonal tillit til norske målinger. Medlemskap i OIML (International Organization of Legal Metrology) bidrar til at norsk måleteknisk regelverk er harmonisert med internasjonal lovregulert måling. Norge er også medlem av Wien-konvensjonen (Hallmarkingkonvensjonen), som blant annet skal lette handel med varer av edelt metall mellom medlemslandene. Justervesenet representerer Norge i samtlige tre organisasjoner/konvensjoner.

SI - det internasjonale enhetssystemet for måling av fysiske størrelser. SI-systemet er en videreutvikling av metersystemet, som ble innført som et internasjonalt enhetssystem gjennom Meterkonvensjonen i 1875. Vedtaket om å innføre SI-systemet ble gjort av den 11. Generalkonferansen for mål og vekt (CGPM) i 1960.

Den 20. mai 2025 var Meterkonvensjonen 150 år. Det ble markert i hele metrologiverdenen, og også hos Justervesenet som fikk besøk av samarbeidspartnere og andre interessenter, samt statssekretær Vegard Grøslie Wennesland (AP) som holdt tale om viktigheten av nøyaktige målinger.

Europeisk forskningssamarbeid

På europeisk nivå er Justervesenet medlem i EURAMET e V (European Association of National Metrology Institutes), videre deltar Norge i europeiske metrologiforskningsprogrammer administrert av EURAMET.

Justervesenet har basert mye av sin forskningsaktivitet på deltakelse i de europeiske programmene EMRP (2008 – 2013) og EMPIR (2014 - 2020), og siden 2021 og frem til og med 2031 vil aktiviteten baseres mye på det europeiske partnerskapet for metrologi EPM. Norge har et større engasjement i partnerskapet enn i tidligere programmer, og Justervesenet arbeider for å oppfylle Nærings- og fiskeridepartementets målsetting om mest mulig nytte for Justervesenet, norsk næringsliv og forskningsmiljøer.

Forskningssamarbeidet er avgjørende for å sikre Justervesenets kompetanseutvikling i det å kunne møte framtidige behov i næringslivet og samfunnet ellers. Vi legger også stor vekt på at samarbeidet kommer til nytte for forskningsinstitutter, academia og offentlige myndigheter.

EURAMET fortsetter arbeidet med å undersøke muligheter for et nytt program, fra 2028-2038, i tett samarbeid med Europakommisjonen. EURAMET har i 2025 dokumentert stor nytteeffekt av programmene for næringslivet, og har samlet støtteerklæringer fra over 1200 europeiske industribedrifter for et framtidig program. Justervesenet er representert i dette arbeidet, som fortsetter i 2026-2027.

Harmonisert regelverk

Europeisk samarbeid om lovregulert måling organiseres i WELMEC e V (European Cooperation in Legal Metrology). Medlemskap i WELMEC innebærer samarbeid om harmonisert praktisering av EUs måleinstrumentdirektiv, direktivet om ikke-automatiske vekter og direktiv om e-merking av ferdigpakninger. Arbeidet er organisert i flere arbeidsgrupper der Justervesenet er representert i alle. Justervesenet er også medlem i EU-kommisjonens arbeidsgruppe for måleinstrument WG-MI, der vi som EØS-stat har talerett, men ikke stemmerett.

Under OIML er det etablert et stort antall arbeidsgrupper som legger grunnlag for global harmonisering av regelverk for måling. Justervesenet har representanter i flere av disse på områder av spesiell interesse for Norge.

Det er videre et godt samarbeid mellom legalmetrologiske miljøer i Norge, Sverige, Danmark, Finland, Estland og Island i det nordiske forumet NORDJUST. I denne gruppen diskuteres fellesnordiske problemstillinger, og der det er aktuelt samarbeider landene om felles innspill til WELMEC og WG-MI. I forbindelse med endringer i direktivene har vi også de siste to årene samarbeidet med representanter fra Metas, det sveitsiske nasjonale instituttet for metrologi.

Tilsynsavdelingen

Aktiviteter

- Foreta tilsyn med målinger og måleredskap
- Foreta tilsyn med omsetning av varer av edelt metall
- Informere om regelverk
- Utføre bruksverifikasjoner og andre måletekniske tjenester
- Utvikle tilsynsvirksomheten

Produkter/tjenester

- Tilsyn med om målinger og utstyr oppfylder fastsatte krav
- Rapporter og vedtak
- Tilby felttjenester som næringslivet trenger

Brukereffekter

- Tillit til målinger mellom parter forenkler handel
- Riktig grunnlag for økonomisk oppgjør
- Dekke næringslivets behov for måletekniske tjenester

Samfunnseffekter

- Riktig grunnlag for skatter og avgifter
- Høy tillit til handel i Norge bidrar til lav friksjon i kjøp og salg av varer og tjenester
- Nasjonal og internasjonal tillit til målinger i Norge
- Verdiskaping

Nasjonalt laboratorium

Aktiviteter

- Etablere og utvikle nasjonale normaler for SI-enhetene
- Gjennomføre FoU-prosjekter, med fokus både på Metrologipartner-skapet og etatens status som forskningsorganisasjon
- Deltakelse i internasjonale sammenlikningsmålinger, kvalitetsarbeid mv for å kvalifisere til deltakelse i Meterkonvensjonens MRA
- Leverer måletekniske tjenester: kalibrering, prøving, oppdrag som Teknisk kontrollorgan
- Kunnskapsspredning gjennom kurs, undervisning og studentoppgaver

Produkter/tjenester

- Nasjonale normaler for SI-systemet
- Kalibreringsbevis, kontrollbevis og prøvningsrapporter
- Publikasjoner og rapporter fra FoU-prosjekter, spesielle oppdrag og studentoppgaver
- Sertifikater for TKO-oppdrag
- Nye måletekniske metoder og komponenter, også for salg
- Kursarrangementer

Brukereffekter

- Kvalitet i produkter og prosesser hos bedrifter og offentlige myndigheter som vi leverer tjenester til
- Nasjonal og internasjonal aksept av produkter og tjenester som kundene våre leverer
- Økt måleteknisk kompetanse

Samfunnseffekter

- Enklere markedstilgang for norske produkter og tjenester i inn- og utland
- Tillit til rettsvesenet og myndighetsvedtak
- Nasjonal og internasjonal tillit til målinger i Norge
- Verdiskaping

Utredning og regelverk

Aktiviteter

- Forberede regelverksendringer vedr. målinger og måleredskap
- Foreta utredninger vedr. målinger og måleredskap
- Informere om regelverk
- Delta i internasjonale fora for å ivareta norske behov og sikre harmonisering mellom norsk og internasjonalt regelverk

Produkter/tjenester

- Regelverksendringer
- Utredninger og evalueringer av regelverk og tilsyn

Brukereffekter

- Klart og hensiktsmessig regelverk
- Samfunnsøkonomisk effektivt tilsyn
- Tillit til målinger mellom parter forenkler handel
- Riktig grunnlag for økonomisk oppgjør

Samfunnseffekter

- Riktig grunnlag for skatter og avgifter
- Høy tillit til handel i Norge bidrar til lav friksjon i kjøp og salg av varer og tjenester
- Nasjonal og internasjonal tillit til målinger i Norge
- Verdiskaping

3

Årets aktiviteter og resultater

Justervesenet leverer gode resultater innen hovedområdene regelverksutvikling, tilsynsvirksomhet og laboratorievirksomhet, samt på øvrige mål og krav i tildelingsbrevet. I det følgende vil vi utdype nærmere det som preget 2025 innenfor fagområdene.

Utredninger og regelverksutvikling

Justervesenets arbeid skal føre til en utvikling og forvaltning av regelverk på måleteknikkområdet som dekker relevante endringer i sektorregelverk og øvrige relevante samfunnsendringer.

Samarbeidet med andre sektormyndigheter

Justervesenet samarbeider med Fiskeridirektoratet om regelverk for målinger for ressursforvaltning og omsetning av vill fisk. Videre diskuteres målinger innen akvakultur. Justervesenet og Fiskeridirektoratet deltar i det EU-finansierte forskningsprosjektet Optifish, som ser nærmere på muligheten for at optisk måling kan brukes som alternativ til veiing med vekter i ressursforvaltning av fisk.

I arbeidet med europeisk regulering av krav til elektrisitetsmålere samarbeider Justervesenet med Reguleringsmyndigheten for energi (RME). Norge ligger langt framme i utvikling og bruk av smartmålere innen elektrisitet og det har vært viktig å sikre at Måleinstrumentdirektivet ikke skaper hindringer for videre utvikling for smartmålere i Norge.

Justervesenet samarbeider med Miljødirektoratet i forbindelse med at vi utreder behovet for å utvide virkeom-

rådet for det måletekniske regelverket til også å omfatte bl.a. klima- og miljømålinger.

Sokkeldirektoratets virkeområde grenser opp mot det måletekniske regelverket Justervesenet har ansvaret for. Måleinstrumentdirektivet gjelder også for målinger på Sokkeldirektoratets område. Gjensidig involvering ved utvikling av regelverk er derfor viktig, og Justervesenet har bl. a. samarbeidet med Sokkeldirektoratet om innspill til evaluering av direktiver som foregår i EU.

Samarbeid/kontakt med aktører i næringslivet som er berørt av det måletekniske regelverket

Justervesenet har årlige møter med Drivkraft Norge. Tema for kontakten dreier i økende grad over fra å handle om flytende drivstoff som bensin og diesel, til å handle om ladere for elektriske biler.

I arbeidet med evaluering av kontrollordningen for elektrisitetsmålere har Justervesenet etablert en brukergruppe bestående av kontrolladministrator-selskapet REN AS og representanter fra flere nettselskap. Samarbeidet med denne gruppen har lagt grunnlaget for at Justervesenet forslår endringer i kontrollordningen for elektrisitetsmålere som skal gi nettselskapene større fleksibilitet i valg av kontrollmetode.

I forbindelse med endringene i Måleinstrumentdirektivet og spesielt på området for ladestasjoner for elektriske biler, har Justervesenet hatt mye kontakt med produsenter, operatører og interesseorganisasjoner på feltet. Ulike bransjeaktører har uttrykt bekymring for økte kostnader knyttet til produksjon og sertifisering som følge av

forslaget. Justervesenets arbeid med å påvirke utviklingen i Måleinstrumentdirektivet er i stor grad motivert av informasjon fra bransjeaktører.

Oversikt over gjennomførte regelverksendringer og en vurdering av effekten av endringene

Med hjemmel i forskrift om målenheter og måling kan Justervesenet sette krav til at brukere og andre med oppgaver knyttet til måleredskaper etablerer internkontrollsystemer. Tilsynsavdelingen benytter i økende grad denne muligheten, i første rekke overfor større brukere og servicefirmaer. Omorganiseringen i Tilsynsavdelingen støtter en utvikling der tilsyn med internkontrollsystem er den dominerende tilsynsformen, spesielt gjelder dette tilsyn i industribedrifter.

Internkontroller bidrar til ansvarliggjøring og øker bevisstheten rundt kvalitet på egne rutiner og systemer. Når kunnskapen om dette øker hos aktørene og servicefirmaer vil det gagne samfunnet i form av riktigere målinger.

Fra januar 2025 ble regelverket endret ved å ta inn unntak fra krav om meldeplikt ved plombebrudd for dagligvarevekter og drivstoffpumper. Dette reduserer tidsbruk hos brukere eller servicefirmaer som foretar reparasjoner på de aktuelle områdene. Videre reduseres ressursbruk i Justervesenet knyttet til håndtering av meldinger som ikke lenger vurderes som avgjørende for risikovurdering i tilsynet.

Vurdering av behov for regelverksendringer, inkludert harmonisering mot internasjonalt regelverk

Utredningen om det måletekniske regelverket ble startet i 2025 og tar for seg behovet for endringer, spesielt i lov om målenheter, måling og normaltids (LMM) og forskrift om målenheter og måling (FMM). Teknologisk utvikling siden regelverket trådte i kraft i 2008 har skapt behov for oppdateringer. Regelverket dekker hovedsakelig økonomiske oppgjør, men det er behov for krav til målinger på andre samfunnsområder som miljø, klima og helse. Regelverket spesifiserer krav til bestemte typer måleredskap, noe som fører til at nyutviklede målemetoder faller utenfor. Regelverket gjelder også på områder med svært lav risiko ved feil i målingen. Å etterleve regelverket på slike områder kan medføre kostnader som overstiger nytteverdien. Det er behov for mer effektive sanksjonsmidler for å sikre etterlevelse av regelverket. Loven er generelt hensiktsmessig, men enkelte bestemmelser er utdaterte. Regelverket oppleves som uoversiktlig og tungt å forstå.

Justervesenet vurderer endringer i kontrollordningen som nettselskaper er pålagt gjennom forskrift om krav til elektrisitetsmålere. Kontrollordningen baserer seg på testing av et statistisk utplukk fra grupper av ensartede målere. Organiseringen av slike grupper har bydd på flere utfordringer og den tar ikke hensyn til risikomentor. Ordningen har vist seg over tid å avdekke lite feil, men medfører at et stort antall målere som er tatt ut til kontroll blir kastet selv om de tilfredsstillende kravene. I samarbeid med bransjen foreslår Justervesenet en forenkling i kontrollordningen som gir nettselskaper større fleksibilitet til å utvikle mer målrettede kontrollmetoder

basert bl.a. på risikovurderinger. Forskriften ble sendt på høring tidlig i 2026.

Som følge av endringene i Måleinstrumentdirektivet som forventes vedtatt i EU våren 2026, vil Justervesenet vurdere behov for endringer i nasjonalt regelverk. Dette gjelder særlig implementering av nye områder som krav til ladestasjoner for elektriske biler og krav til målere for komprimert gass.

Gjennomførte og planlagte utredningsprosjekter, med begrunnelse og forventet effekt

Utredningen om behov for endringer i det måletekniske regelverket ble startet i 2025. Justervesenet vil videreføre utredningen i 2026 med kartlegging av behov, muligheter, kostnader og nytteeffekter. Dette vil gjennomføres i samarbeid med andre sektormyndigheter og i kontakt med berørte bransjer.

Ved endringer i tråd med forslag i utredningen vil måleteknisk kompetanse og regelverk kunne bidra til måloppnåelse på viktige samfunnsområder som ressursforvaltning og klima/miljø-målinger. Videre vil foreslåtte endringer medføre et regelverk som bedre reflekterer samfunnets behov for kvalitet i målinger, uavhengig av hvilken type måleredskap som brukes. I tillegg vil regelverket bli mer målrettet og oversiktlig, og reglene lettere tilgjengelig for de berørte.

Internasjonalt samarbeid

På europeisk nivå har 2025 vært preget av arbeidet knyttet til EU-kommisjonens forslag om det som omtales som begrensede tekniske endringer i måleinstrumentdi-

rektivet (MID). Justervesenet, i likhet med mange andre metrologiske myndigheter i Europa, ser stort behov for at direktivene oppdateres i tråd med den teknologiske utviklingen. Justervesenet så imidlertid flere problemer med de foreslåtte endringene fra EU-kommisjonen. Forslaget inneholdt omfattende og teknisk spesifikke krav, spesielt for offentlige ladestasjoner. Slike krav er kostnadsdrivende og kan lett sette begrensninger for utvikling av nye og innovative løsninger. Justervesenet har sammen med kolleger i svenske SWEDAC, finske TUKES og sveitsiske METAS samarbeidet om forslag til tilpasninger i EU-kommisjonens forslag. Med dette har vi ønsket å bidra til et regelverk som i større grad setter krav til funksjon og ikke teknisk løsning, og ikke er mer omfattende enn nødvendig.

Arbeidet med de foreslåtte endringene omfattet i tillegg å utarbeide en EØS EFTA-kommentar til endringene, der vi sammen med Island og Liechtenstein påpekte vesentlige uheldige konsekvenser av endringene og viktigheten av å gjennomføre en systematisk konsekvensanalyse før så omfattende endringer vedtas. Sammen med Nærings- og fiskeridepartementet var vi i tillegg i møte med saksordfører for endringsforslaget i EU-parlamentet. Der fikk vi gitt direkte uttrykk for vår bekymring for konsekvensene av forslaget.

Parallelt med arbeidet omtalt over, har Justervesenet også i 2025 deltatt i EU-kommisjonens overordnede evaluering av de måletekniske direktivene. Justervesenet mener det er behov for flere endringer i direktivene enn de som følger av de begrensede tekniske endringene EU-kommisjonen foreslo i november 2024. Det metrologiske miljøet i Europa venter nå på at EU-kommisjonen skal offentliggjøre konsultantselskapet CSES sin rapport med resultatene fra evalueringen.

Tilsynsvirksomheten

Justervesenets tilsynsarbeid skal føre til at aktører som er omfattet av gjeldende regelverk, har måleresultater som er nøyaktige.

2025 var preget av større endringer gjennom tiltak i Veikart for utvikling av tilsynsvirksomheten. For å understøtte og tydeliggjøre disse endringene ble organiseringen av tilsynsavdelingen endret fra mai 2025.

Metode og verktøy for utførelse av tilsynet er stadig i endring. Den regionale organiseringen der fagansvarlig og ressursansvarlig ikke lå til samme funksjon viste seg å ikke gi så mye rom for faglig utvikling som vi mener er nødvendig. Det ble derfor behov for en organisering som i større grad legger til rette for faglig utvikling innenfor de ulike tilsynsområdene, et fagmiljø som har mulighet til å sette fokus på samfunns effekt, god forvaltning og effektivt virkemiddelbruk.

Dette er en betydelig milepæl siden den tidligere regionale organiseringen av kontrollarbeidet har fulgt Justervesenet siden etaten ble opprettet. De pågående endringene i tilsynsvirksomheten har som mål:

- Treffsikker virkemiddelbruk
- Effektiv ressursbruk
- Fornøye brukere og kunder
- Bærekraftig oppgaveløsning

Digital samhandling med brukere

Digital samhandling med brukerne kan bidra til bedre data for Justervesenet, som igjen bidrar til mer treffsikre prioriteringer i tilsynet. Digitale løsninger vil også gi støtte og veiledning for brukerne.

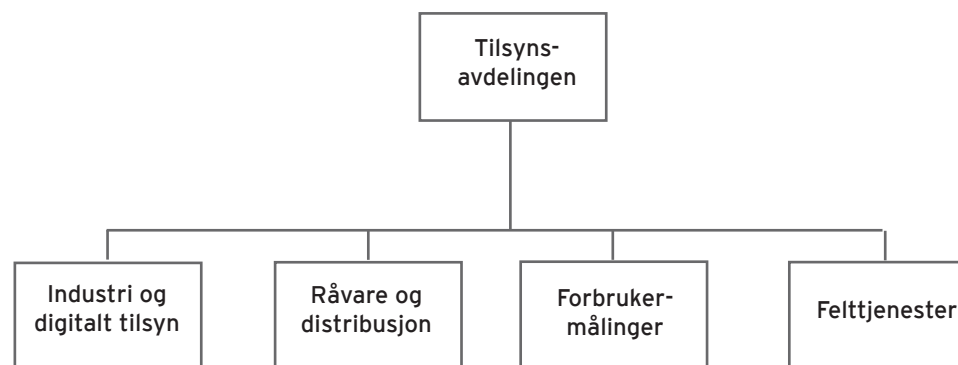
Frivillig digital rapportering gir brukerne større forutsigbarhet. Dersom brukerne rapporterer resultater fra egne kontrollprogram trenger ikke Justervesenet å prioritere tilsyn like høyt for disse, noe som igjen kan bety en besparelse for brukerne. Et system som kan gi støtte og tips til hvordan brukerne selv kan passe på at det måles riktig, gjør også at flere kan få til en god kontroll selv.

Tjenesteutvikling

I mange tilfeller vil brukere ha behov for tjenester for å måle riktig. Dette kan være alt fra å ha tilgang til kalibrerte referanser, eller at det finnes leverandører som kan bekrefte og dokumentere at måleinstrumentet er i tråd med regelverket. Det finnes ikke like godt tilbud i markedet på alle områder. Derfor satser Justervesenet på å utvikle egen tjenesteproduksjon mer aktivt enn tidligere slik at tilgangen til denne typer måletjenester blir tilgjengelige for brukere med dette behovet.

Organisering

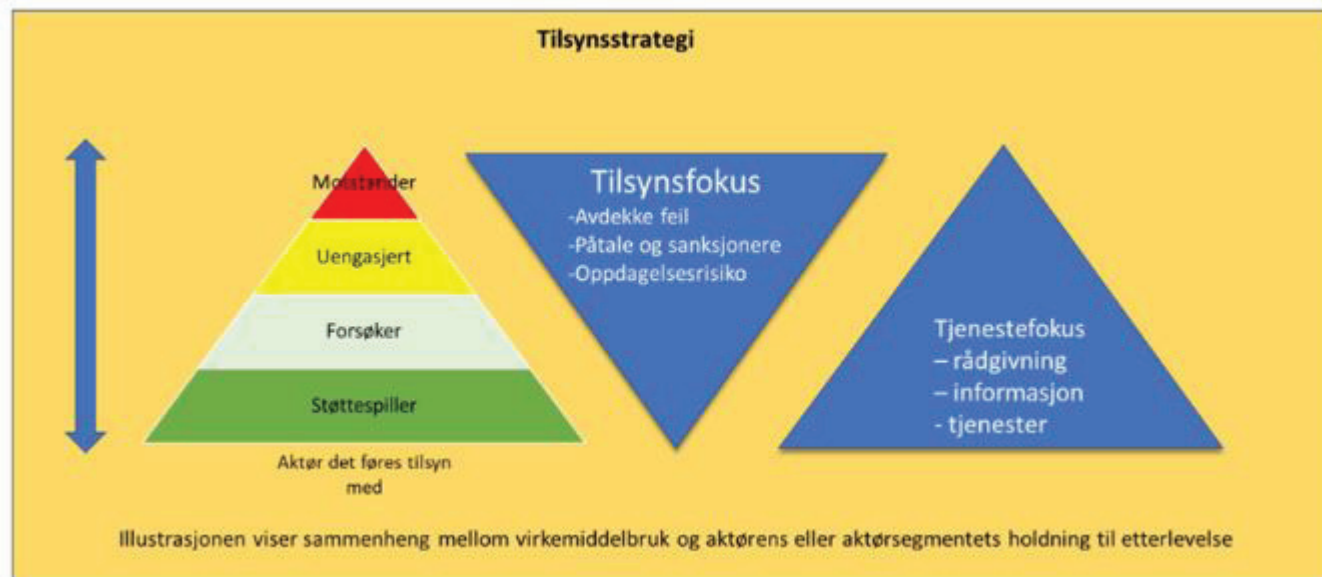
Organisatorisk skille mellom tilsyn og tjenesteleveranser er tydeliggjort i 2025. Det er etablert en egen seksjon for felttjenester, separat fra tilsynsseksjoner. Dette reduserer risiko for rolleblanding. I tillegg har Justervesenet endret organiseringen. Der tilsynsaktiviteten for de fleste tilsynsområdene tidligere var organisert geografisk, er det nå en faglig inndeling.

Ny organisering av Tilsynsavdelingen.

Risikovurderinger som ligger til grunn for innretning av tilsynsvirksomheten

Tilsynsstrategien er like enkel som den er innlysende: Å tilpasse tiltak til utfordringene i hver sektor. Effekten av dette er at ressursene benyttes mer målrettet. Fagsystemet Metric gir støtte i risikovurderingene og fastsetter på bakgrunn av tilgjengelig informasjon et tall som indikerer risiko for hver lokasjon. Det er også ventet at Tilda, IKT-systemet for utveksling av tilsynsdata mellom ulike tilsynsmyndigheter, i fremtiden vil bidra til å høyne nivået på våre risikovurderinger.

Det er tre nivåer i valg av innretningen i tilsynet:

Overordnet nivå

Utredninger som ligger til grunn for endringer i regelverk. Dette omtales andre steder i dette dokumentet.

Vurderinger på sektor og delområder

Dokumentet 'Strategiske prioriteringer for tilsynsvirksomheten' gjennomgås jevnlig. I dokumentet gis det overordnede føringer for tilsynet og valg av virkemidler i hver sektor og tilsynsområde.

Operative vurderinger og prioriteringer

Tilsynsseksjonene vurderer konkret hvilke aktører som blir gjenstand for tilsyn samt hvilken tilnærming som ligger til grunn for tilsynet.

På overordnet nivå kan prioriteringen oppsummeres med:

Redusert omfang av stedlig tilsyn i enkelte delområder i forbrukersektoren

Det gjennomføres fortsatt et betydelig omfang av stedlig tilsyn, men erfaring viser at tiltak for å øke kompetanse og kvalitet hos tjenesteleverandører og dialog med brukerne kan gi bedre effekt.

Tydeliggjøre ansvaret til brukerne

Dette gjøres både ved informasjon i tilsynet, og i form av pålegg. Spesielt i industriområdet satses det på å ansvarliggjøre brukerne og å pålegge internkontroll for aktører der det ligger til rette for det.

Oversikt over virkemidlene som er brukt i tilsynsvirksomheten, inkludert hvor mye tid som er benyttet til brukerrettede oppgaver

Inspeksjonstilsyn

Også i 2025 er dette den aktiviteten som står for den største delen av tidsbruken i tilsynsvirksomheten. I tillegg til å avdekke feil er dette en anledning til å gi informasjon og tips til brukere, mens Justervesenet lærer mer om de utfordringene som er unike for hvert delområde.

Tilsyn med internkontroll

Systematiske tiltak bedriften gjør for å sikre at egenkontrollen av måleredskaper planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav i lover og forskrifter, bidrar godt til riktige målinger. I 2025 ble 5 større virksomheter pålagt internkontroll av Justervesenet.

Tilsyn med krav til kompetanse hos leverandører av måleutstyr og måletjenester

I 2025 ble det gjennomført et betydelig antall tilsyn med bedrifter som gjennomfører montering og service av taksametre.

Deltagelse på messer, foredrag, informasjon samt dialog med bransjeforeninger

Å treffe brukere for å kunne informere om regelverket er et tiltak som bidrar til etterlevelse. Justervesenet ser på dette som en integrert del av tilsynsarbeidet. I tillegg har Justervesenet vært aktive både på sosiale medier, og bidratt til å belyse relevante saker som tas opp i andre kanaler. Deltagelse på fagmesser er også en god arena for å treffe med relevant informasjon. I 2025 har Justervesenet blant annet deltatt på følgende arrangementer:

- 'Stein i vei' messen.
- Foredrag på 'TEKMAR' – en sentral messe for akvakultursektoren
- Foredrag om tilsyn/regelverk hos Norsk sildesalgslag.
- Foredrag hos Norsk forening for elektro og automasjon
- Foredrag på Elmålerdagene 2025
- Dialog med elbilforeningen samt mange aktører i billaderbransjen
- Deltakelse på seminar om kriminalitetsforebygging i sjømatnæringen.

NRK-saken hvor kontrollingeniør Gudbrand Lunder sjekket smågodt-vekt fikk mye oppmerksomhet.

Tverretatlige kontroller er effektive for å nå bredt ut til drosjenæringen. Her fra en aksjon i 2025.

Samordnet tilsyn og koordinering med andre myndigheter

- Oljedirektoratet
- Fiskeridirektoratet / kystvakt / sildesalgslaget
- NVE
- Løyvemyndigheter
- Skatteetaten
- Politiet
- Vegvesenet

Deltagelse i utviklingsprosjekter

I forbindelse med utvikling av nye krav ved landing av fisk deltar Justervesenet som observatør i utviklingsprosjekt i regi av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering. Videre bidrar Justervesenet i Optifish, et prosjekt som bidrar til å utvikle og implementere optiske målinger som grunnlag for bedre ressurskontroll.

Redegjørelse for utvikling av virkemidler brukt i tilsynet, inkludert forenklings- og forbedringstiltak for egen virksomhet, samarbeidende organ og næringslivet

Samarbeid med Fiskeridirektoratet

Gjennom tett dialog med Fiskeridirektoratet og som observatør i teknologiutviklingsprosjekt er det jobbet med forberedelser til at regelverket som setter krav til målesystem ved landing av fisk vedtas.

Samarbeid om målinger i karbon-kvotest systemet

Det er Miljødirektoratet som har ansvar for regulering som gjelder målinger som grunnlag for å rapportere i tråd med karbon-kvotest-regelverket. I mange sammenhenger er det Justervesenets normaler som ligger til grunn for å sikre målinger. Miljødirektoratet og Justervesenet har samarbeidet om informasjon til disse brukerne.

Justerlink

Prosjektet som jobber med å utvikle ny portal for digital samhandling med brukere har hatt full aktivitet i 2025. Portalen er imidlertid ennå ikke ferdigstilt. Det tas sikte på pilotdrift i 2026.

Faglig organisering implementert

I 2025 har Justervesenet omorganisert Tilsynsavdelingen og som følge av dette etablert en seksjon for felttjenester som en tydelig og avgrenset tjenesteleverandør innenfor rammen av Lov om målenheter, måling og normalt § 1 og § 21. Tjenestene skal bidra til å sikre en måleteknisk infrastruktur med nasjonal og internasjonal tillit, og til effektiv bruk av samfunnets ressurser. Vi ser allerede etter noen måneders drift at det er tydelige gevinster med endret organisering.

Felttjenester tilbyr spesialisert kompetanse, sporbarhet og tilgang til avansert utstyr der markedet ikke tilbyr tilsvarende tjenester, eller der det er uforholdsmessig vanskelig å skaffe disse. Dette gjelder særlig oppdrag som krever:

- bruk av standardiserte testmetoder
- uavhengig tredjepartsvurdering
- dokumentasjon fra utpekt metrologisk myndighet
- tilgang til spesialutstyr som ikke finnes kommersielt tilgjengelig i Norge

Utviklingen i tilsynet viser et økt behov for uavhengig bistand og sporbar kontroll. Felttjenester bidrar her med målrettet støtte uten å overta virksomhetenes ansvar.

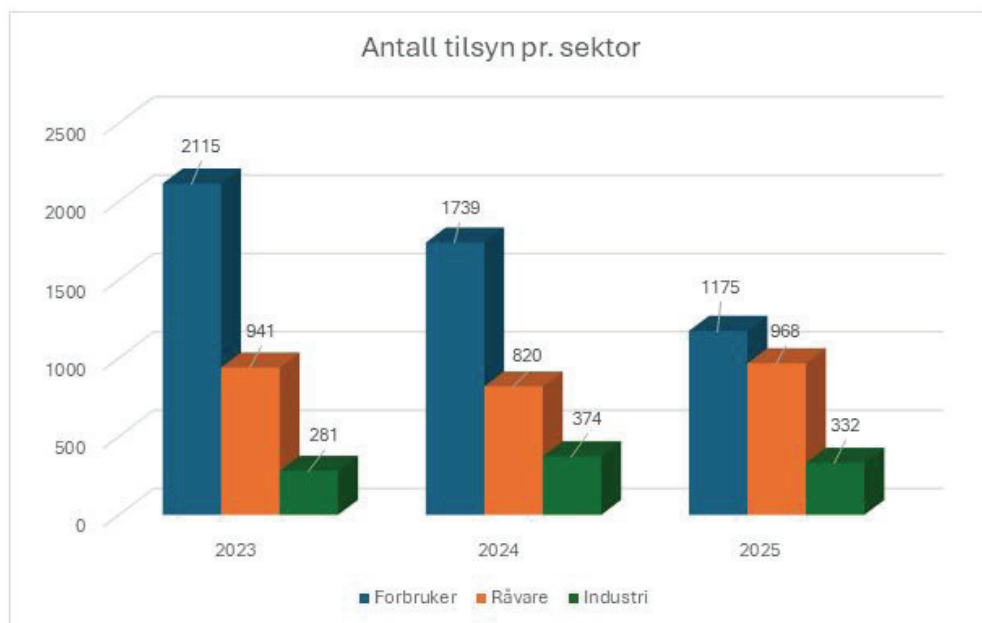
Bedre risikovurderingsprosess og bedre kvalitetssikring av vedtak

Som følge av tydeligere ansvarfordeling og organisering er rutinene for risikovurdering og prioriteringer lagt til de nye fagenhetene. De nye fagenhetene har også ansvar for kvalitet i vedtak. Samlet sett har dette bidratt til bedre prosesser for risikovurderinger og kvalitetssikring.

Antall utførte tilsyn, samlet og fordelt på tilsynsområder

Samtidig med endring av organiseringen av tilsynsvirksomheten, ble det laget en ny oppdeling av brukere fordelt på sektorer og tilsynsområder.

Sektor	Forbrukersektoren	Industriektoren	Råvaresektoren
Beskrivelse	Omfatter måleinstrumenter som benyttes direkte av sluttbruker	Omfatter målinger i forskjellige typer produksjonsvirksomheter	Måling av råvarer fra fiske, landbruk og mineral, samt distribusjon og transport
Tilsynsområder	Dagligvare, drivstoff, taksametre, elektrisitetmålere, billadere, vann og varmeenergimåling	Prosessindustri, annen vareproduksjon, nettoinnhold i ferdigpakninger, akvakultur, måling i offentlig forvaltning	Veiling av fisk, måling av råvarer fra landbruk og skogbruk, måling av mineraler og byggeråstoff, måling av petroleum ved distribusjon fra lager, måling i transport og distribusjon

Antall utførte tilsyn i perioden 2023-2025.

Det ble gjennomført et lavere antall tilsyn i 2025 enn i 2024. Som figuren til venstre viser er det særlig redusert antall tilsyn i forbrukersektoren. Erfaring viser at tiltak for å øke kompetansen og kvaliteten hos tjenesteleverandører, samt dialog med næringsaktører, kan gi bedre effekt enn stedlige tilsyn

Det skyldes imidlertid også, men i noe mindre grad, at flere brukere enn tidligere kjøper måletjenester som reduserer risiko, og dermed også reduserer behov for tilsyn.

Geografisk fordeling av tilsyn:

Region	Forbrukermålinger		Råvare og logistikk		Industri	
	Besøkt	Andel av total [%]	Besøkt	Andel av total [%]	Besøkt	Andel av total [%]
Østlandet	378	4,8	303	30,5	158	33,3
Sør-og Sørvest landet	21	0,9	64	14,4	40	19,2
Vestlandet	313	13,2	87	19,4	39	22,4
Midt-Norge	159	8,1	152	29,8	30	20,7
Nord-Norge	39	2,4	138	21,7	18	12,9

Vurdering av betydningen av de avvikene som blir avdekket i tilsynet, inkludert en oversikt over observerte målefeil

År	2023	2024	2025
Forbrukertilsyn	8,14 %	7,18 %	8,62 %
Råvaretilsyn	16,43 %	17,45 %	11,79 %
Industritilsyn	12,12 %	13,73 %	12,63 %
Samlet	10,87 %	11,23 %	10,63 %

På sektornivå er andelen kontroller hvor det avdekkes avvik som det reageres på relativt stabil. Ikke alle typer avvik er målefeil, ofte er det manglende plombering etter reparasjon, at måleutstyr ikke er samsvarsvurdert eller at det ikke er sendt melding til Justervesenet etter reparasjon. Der det er avvik hvor måleinstrumentet er utenfor tillatt toleranse, er det relativt sjeldent at feilene er grove. Selv om andelen av kontroller som medfører et pålegg om retting er på om lag 10 % vurderes risikoen ved feil måling som relativt lav på overordnet nivå.

Når tallene brytes ned på tilsynsområder så nyanseres imidlertid bildet:

Tilsynsområde	2023	2024	2025
Bensinpumper	5,05 %	5,11 %	3,06 %
Vekter i dagligvare	5,15 %	3,86 %	7,14 %
Taksametre	24,72 %	18,84 %	16,64 %
Måling i akvakultur	17,5 %	15 %	15,33 %
Nettoinnhold i forbrukerpakninger	9,14 %	13,96 %	11,17 %
Prosessindustri	15,99 %	15 %	13,86 %
Annen industriell måling	17 %	11 %	13,51 %
Fiskemottak, ikke pelagisk	21,95 %	17,95 %	9,91 %
Fiskemottak, pelagisk	18,92 %	20,3 %	18,58 %
Inn- og utmåling av melk og øl	20,51 %	28,93 %	31,67 %
Måling ved kornmottak	13,14 %	14,49 %	7,43 %
Kjøttindustri	8,56 %	13,36 %	5,32 %
Distribusjon fra tankanlegg (petroleumsprodukter)	9,85 %	6,29 %	4,76 %
Måling av byggeråstoff	23,72 %	22,4 %	17,14 %
Måling i renovasjon	24,14 %	23,03 %	19,43 %
Måling i logistikk og transport	22,29 %	31,4 %	20 %

Kommentarer til feilandel på enkelte områder:

For vekter i dagligvare kan det se ut som feilandelen har økt. Det antas imidlertid at endringen ikke er reell. I 2025 var det færre tilsyn som ble gjennomført og det var større fokus på å registrere målefeil som skyldes andre forhold enn feil ved vekten. Dette kan være manglende nullstilling og dårlig renhold som fortsatt kan være en utfordring. Dette er tema for dialog med aktører i næringen.

I prosessindustrien er andelen avvik relativt høyt, men synkende. Mange av disse skyldes at det er ombygginger og endringer som medfører at systemenes samsvars-vurdering ikke lenger er gyldig. Avvik med betydelige målefeil er sjeldne, og aktørene gjennomfører i stor grad egen kontroll. Risikoen på området vurderes som lav til middels. Vi antar at mer fokus på veiledning er medvirkende til at andelen avvik synker.

Taksametre: Til tross for at vi fortsatt ofte avdekker avvik vurderes risikoen for feil måling som middels til lav. Kun 17 % av feilene representerer målefeil, det øvrige er brudd på krav til melding ved installasjon, at brukeren ikke møter til avtalt tilsyn og andre feil.

Både måling av byggeråvarer (pukk og grus) og måling i renovasjon kjennetegnes av at måleutstyr står i et krevende fysisk miljø. At feilandelen går noe ned skyldes trolig at brukerne har blitt bedre på oppfølging og renhold av utstyr. Dette skjer etter at Justervesenet den siste tiden har vært mer aktive på veiledning. Det har i perioden også vært tett og konstruktiv dialog med leverandører av utstyr til bransjen.

Det er fortsatt mye avvik ved melkemåling. Justervesenet er i tett dialog med sentrale aktører om dette.

Laboratorie- virksomheten

Justervesenets forskningsvirksomhet og utvikling av nasjonale normaler, skal gi relevant kunnskap som overføres til og benyttes av næringslivet.

Utvikling av nasjonale normaler, inkludert status for anerkjennelse internasjonalt og i hvilken grad utviklingen kommer til nytte for næringslivet

Internasjonale avtaler sikrer gjensidig aksept av målinger

Arbeidet med nasjonale normaler og sikring av internasjonal aksept, danner et solid fundament for de måletekniske tjenestene vi leverer til kundene både i privat næringsliv og offentlig forvaltning, og for kunnskap vi kan dele. Vi opplever at det er bred forståelse og interesse i mange sektorer for nytten av en slik nasjonal infrastruktur.

Justervesenet er siden 1999 signatar til Meterkonvensjonens avtale om gjensidig aksept av nasjonale normaler og kalibreringstjenester. De utpekte instituttene DSA, NILU og NIVA møter tilsvarende krav. I 2025 har Justervesenet og de utpekte instituttene fått fornyet aksept for sine kvalitetssystemer. Justervesenet og de utpekte instituttene deltar jevnlig i sammenliknende målinger, hovedsakelig i regi av EURAMET eller Meterkonvensjo-

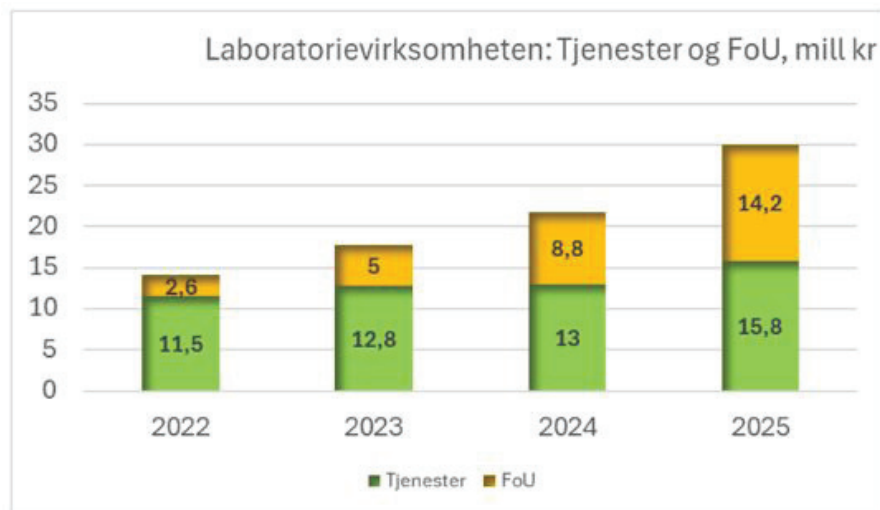
nen. Justervesenet har som mål å få akseptert flere måleevner i Meterkonvensjonens database. Dette gjelder også for NILU og NIVA, mens DSA har publiserte beste måleevner for sine viktigste tjenester.

Justervesenet og de utpekte instituttene er godt representert i aktuelle fora i Meterkonvensjonen og i EURAMET, noe som er vesentlig for å opprettholde tillit, deling av kompetanse, samarbeid om nye utfordringer samt initiering av prosjektideer. I tillegg til de eksisterende fagkomiteene, har EURAMET de siste årene etablert European Metrology Network, (EMN), som omfatter større tverrfaglige samfunnsutfordringer og bransjer, med vekt på å knytte interessenter tettere til metrologimiljøet. Nettverkene har en sentral rolle i forskningsprogrammet The European Partnership on Metrology (EPM), og Justervesenet med utpekte institutter har engasjert seg i flere av disse, blant annet «Quantum Technologies», «Pollution Monitoring», «Smart Electricity Grids», «Energy Gases», «Climate and Ocean Observation» og «Smart Specialisation in Northern Europe». Det er forventet at nettverkene skal bli en viktig del av den framtidige metrologiinfrastrukturen i Europa.

Effekten av Justervesenets deltakelse i forskningsprosjekter, inkludert en oversikt over utviklingen i omfang av deltakelse i prosjektene fra andre norske miljøer

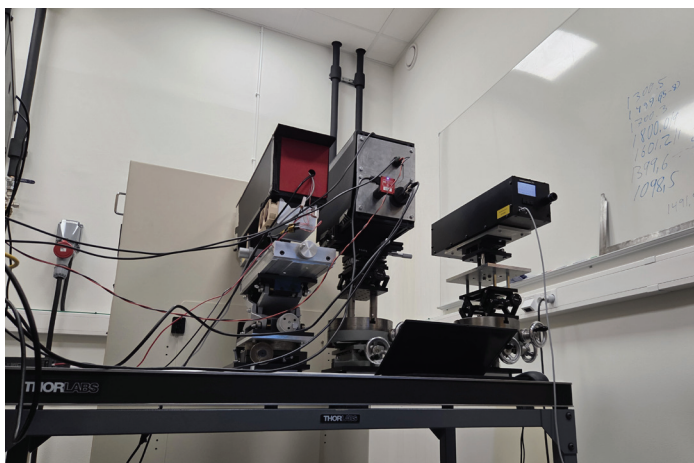
Forskningsaktiviteten

Justervesenet baserer mye av sine forsknings- og utviklingsoppgaver på deltakelse i EPM. I 2024 ble Justervesenet godkjent som forskningsorganisasjon av Forskningsrådet, og i 2025 er vi engasjert i flere prosjekter med finansiering også fra Forskningsrådet. Videre fortsetter vi det gode samarbeidet med Romdirektoratet og Statnett, som finansierer flere av våre prosjekter. Vi har også videreutviklet samarbeidet med flere andre miljøer, blant annet instituttene på Kjeller, SINTEF, NTNU, USN, SIKT og flere industribedrifter. Forskningsaktiviteten har økt signifikant de siste fire årene, se figuren under, mens omfang av tjenester har fortsatt den jevne økningen vi har hatt gjennom mange år. Det har vært krevende å ha nok kapasitet til gjennomføring, på forskning, nasjonale normaler og tjenester, men i 2025 har vi kunnet tilsette noen flere medarbeidere for å bedre situasjonen.

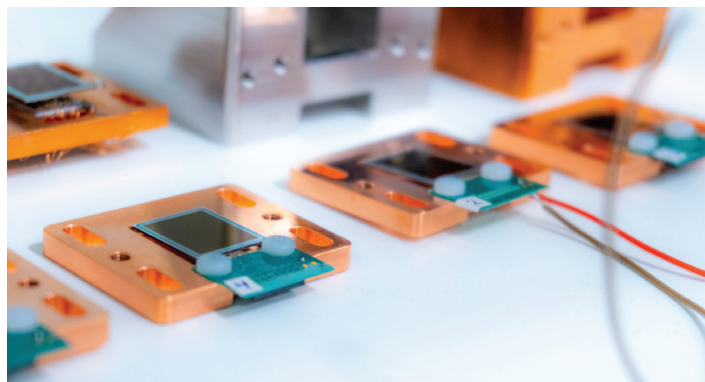

Viktige elementer i det nye partnerskapet er en målsetting om at det europeiske metrologisamarbeidet skal utvikles til å være verdensledende. Samarbeid og integrasjon skal styrkes slik at instituttene kan bidra til løsning av utfordringer blant annet knyttet til innovasjon, grønn omstilling, helse, digitalisering, standardisering og gode reguleringer. Metrologipartnerskapets utlysning for 2025 dekket måleteknisk forskning for «integrated european metrology», metrologi for helseanvendelser, utvikling for å understøtte regulering og standardisering samt kapasitetsutvikling. 2025-utlysningen var igjen vellykket for Norge, med fire prosjekter for Justervesenet (0,76 mill €):

- Digitale løsninger for temperaturmåling.
- Utvikling av avanserte fotodetektorer (oppfølging av ScaleUp), koordinert av Justervesenet, v/Jarle Gran.
- Utvikling av målemetoder for regulering/standardisering av elbilladere.
- Videreutvikling av vekselstrømsmåling.

Sammenligning av strålingstemperaturmålinger hos RISE (Sverige), DFM (Danmark) og Justervesenet.

Prosjektetsøknaden «Self-calibrating photodiodes for integrated and infrared technologies», koordinert av Justervesenet v/Jarle Gran, oppnådde høyest mulig score i 2025-utlysningen i metrologipartnerskapet. Fotodetektorene som er utviklet av Justervesenet i det foregående prosjektet har vist seg å være i ypperste verdensklasse.

	Egeninnsats	Kontantbidrag	EU-bidrag til JV	EU-bidrag til andre norske miljøer
EMRP (2007 - 2013)	1,15 M€	0,13 M€	0,81 M€	0,44 M€
EMPIR (2014 - 2020)	2,20 M€	0,38 M€	1,65 M€	0,97 M€
EPM, forpliktelse	9,18 M€	0,82 M€		
EPM, resultat, 5 av 7 år			3,5 M€	3,6 M€

Tabellen viser norsk deltagelse i europeiske forskningsprogram.

Etter de fem første utlysningene i EPM er resultatet, målt i EU-bidrag, allerede større enn summen av begge foregående forskningsprogram, og suksessraten for norske søknader har vært god. I snitt vil suksessraten ligge på om lag 50 %, mens Norge har 66 %, 89 %, 58 %, 73 % og 54 % i disse fem første utlysningene.

For EPM vil det være utlysninger i 7 år (2021-2027), mens prosjektene vil vare fra 2022 til 2031. Kontantbidraget betales av Justervesenet i 7 år fra 2024 til 2030, med ca 0,117 M€ pr år. Beløpene nevnt over gjelder for den 3-årsperioden prosjektene skal vare. Egeninnsatsen i EPM er nå deler av vårt statsfinansierte oppdrag med utvikling og vedlikehold av nasjonale normaler og samarbeid i EMNs. I juni 2025 leverte Justervesenet ny rapport for egeninnsats for året 2024, revidert av Deloitte.

Justervesenets engasjement i Metrologipartnerskapet i 2025:

4 prosjekter ble ferdigstilt i 2025:

- Utvikling av målemetoder for fuktinnhold i jordsmonn.
- «DigitalIT» om digitaliserte distribusjonssentraler i strømmettet. I dette prosjektet var Statnett en samarbeidspartner.
- Måleutfordringer knyttet til karbonfangst, lagring og utnyttelse. I dette prosjektet deltok også SINTEF Energi.
- Utvikling av måleløsninger for hele verdikjeden for hydrogen. I dette prosjektet deltok også NORCE.

12 prosjekter er pågående per 1. januar 2026:

- Videreutvikling av selvkalibrerende optiske detektorer og anvendelser av disse, koordinert av Justervesenet v/Jarle Gran. I dette prosjektet deltar også SINTEF, IFE og USN.
- Realisering av temperaturskalaen med fikspunkter og strålingstermometri, koordinert av Justervesenet v/Åge A. F. Olsen.
- Spektroskopiske metoder for temperaturmåling.
- Utvikling av kalibreringsinfrastruktur for fiberoptisk temperaturmåling. I dette prosjektet deltar også NORCE, Elkem og Statnett.
- Utvikling av ny kvantebasert metode for realisering av elektrisk motstand, koordineres av Justervesenet v/Susmit Kumar.
- Utvikling av komponenter for kvantedatamaskiner.
- Målemetoder for elbilladere.
- Videreutvikling av kvantebaserte metoder for å måle elektrisk strøm, spenning og effekt.
- Utvikling av digitale metoder for å analysere kraftnettet (startet i 2025).
- Måling av hydrogen for veitransport (startet i 2025).
- Måling av ammoniakk bl a for skipsfart (startet i 2025).
- Lufttemperaturmåling (startet i 2025).

2 eksempler på ferdigstilte prosjekter i 2025

SoMMet (Soil Moisture Metrology)

Langsiktig karbonlagring og utslipp i jord er sterkt påvirket av jordfuktighet. Bare en sunn og tilstrekkelig fuktig jord kan fungere som karbonvask i strategiene for reduksjon av klimagasser og tilpasning til klimaendringer. Jordsmønn er et tverrgående tema i European Green Deal.

Det overordnede målet med dette prosjektet var å utvikle nye metrologiske verktøy og etablere et metrologisk grunnlag for jordfuktighetsmålinger i små og store skalaer, og sikre sporbarhet i de ulike målemetodene for jordfuktighet.

[Mer informasjon på prosjektsiden](#)

Bildet er hentet fra prosjektets nettside.

Met4H2 (Metrology for the hydrogen supply chain)

Målet med prosjektet var å etablere metrologiske standarder for hele forsyningskjeden av hydrogen, inkludert produksjon, lagring og distribusjon, for å sikre nøyaktige og pålitelige målinger i hydrogenindustrien.

Justervesenets oppgave var å samle og analysere data om flowmåling av hydrogengass og hydrogen blandet med naturgass, samt å delta i etablering av en sporbarhetskjede for hydrogenmåling.

[Mer informasjon på prosjektsiden](#)

Illustrasjonen er hentet fra prosjektets nettside.

Prosjekter for Direktoratet for Romvirksomhet

Det har i 2025 vært to prosjekter med finansiering fra Direktoratet for Romvirksomhet. Prosjektet GNSS-aktiviteter 2024 ble avsluttet våren 2025, med gjennomføring av aktiviteter relatert til Jammetest 2024 og bruk av Galileo High Accuracy Service for tidsformål. Det andre prosjektet dekker aktiviteter i forbindelse med Jammetest 2025, med fokus på å etablere en mer permanent hardware løsning for distribusjon av referansetid.

Vår innsats til Jammetest består av to deler: Generering av spoofingangrep og leveranse av referansetid til deltakerne.

Verdens største arena for etisk hacking! På Jammetest får kommunikasjonsutstyr brynet seg på blant annet Justervesenets spoofingangrep.

Justervesenet er en sentral aktør i Jammetest. Her i 2025 representert ved overingeniør Thomas Rødningen, Øyvind Løyland, sjefingeniør Harald Hauglin og overingeniør Nils Johannes Mikkelsen.

Justervesenets deltagelse i prosjekter utenom de europeiske metrologiprogrammene

Under er vist en oversikt over Justervesenets deltakelse i prosjekter utenom de europeiske metrologiprogrammene. Vi har også her nevnt en del av øvrige partnere i prosjektene fra institutter, bedrifter og U&H-sektoren:

Tema	Finansieringskilde
Robust og nøyaktig tid for kraftsektoren	Statnett
Uttesting av tidsmålinger i Galileo-systemet	Direktoratet for romvirksomhet
Instrumentering og arbeid knyttet til Jammertest 2025	Direktoratet for romvirksomhet
Utvikling av kretser og metoder for måling av elektriske størrelser, ledet av UiS	Forskningsrådet
HyValue, et FME (Forskningssenter for Miljøvennlig Energi) for hydrogenverdikjeden i Norge, ledet av NORCE	Forskningsrådet
Bruk av fotodetektorer for å analysere proteiner og peptider, m/NMBU, NOFIMA AS, NORSUS, Biomega Group AS, Universitetet i Ulm (DE)	Forskningsrådet
Utvikling av enkelt-foton kvantedetektorer, m/SINTEF og Kongsberg Discovery	Forskningsrådet
Kommersialisering av fotodetektorer utviklet i chip-scale-prosjektet, m/Kjeller Innovasjon	Forskningsrådet
OptiFish, om nye optiske metoder for å måle mengden av fisk, m/Fiskeridirektoratet og SINTEF fra norsk side.	Horisont Europa, Farm to Fork-programmet
Teknologioverføring fra Justervesenets forskningsprosjekter, m/Kjeller Innovasjon	Forskningsrådet

Kvanteteknologi

Justervesenet har en lang tradisjon fra før 1990, i å benytte kvanteteknologi for realisering av enkelte av SI-enhetene, blant annet innenfor elektrisk måleteknikk. Dette arbeidet har fortsatt og utvikles gjennom flere av forskningsprosjektene, blant annet innenfor fotonikk, og er implementert i flere av kalibreringstjenestene våre. Denne kompetansen er interessant og relevant også for kvanteteknologi generelt og ikke minst kvantedatamaskiner. Høsten 2025 var Justervesenet derfor med på en søknad til Forskningsrådet om infrastrukturmidler for kvanteteknologi, sammen med FFI, NORSAR, SIKT, NTNU, SINTEF. Resultatet av søknaden ventes over sommeren 2026.

Nytt forskningsprogram?

EURAMET fortsetter arbeidet med å undersøke muligheter for et nytt program, fra 2028-2038. Dette arbeidet skjer i tett samarbeid med Europakommisjonen. Kommisjonen har i juli 2025 publisert sitt forslag til langtidsbudsjett, som inkluderer et 10. rammeprogram for forskning og utvikling, samt et konkurransefond. Kommisjonen ønsker både å strømlinje porteføljen av partnerskap og redusere antallet partnerskap. Metrologipartnerskapet har levert godt, både faglig og økonomisk/administrativt.

EURAMET publiserte i september 2025 en rapport som dokumenterer at 1 € investert i europeisk metrologiforskning genererer økt omsetning av nye varer og tjenester i næringslivet på 4 €. EURAMET har også ferdigstilt et forslag til et framtidig program, og har samlet støtteerklæringer fra over 1500 europeiske bedrifter. Dette arbeidet fortsetter i 2026-2027, blant annet gjennom flere arrangementer i Kommisjonen og Europaparlamentet, samt konsultasjoner med europeiske interessentgrupper, for å få råd om innretning og å bygge opp støtte for et nytt initiativ for metrologiforskning. Nye tema som kommer opp er blant annet metrologiens rolle i kunstig intelligens, kvanteteknologi, selvkjørende transport (på vei, luft og sjø), avansert materialteknologi, helseteknologi, og i forsvar og "dual use". Justervesenet deltar aktivt i dette arbeidet.

Publikasjoner i 2025

(Justervesenets ansatte er uthevet)

Justervesenets fagfolk deltar i publikasjoner, holder foredrag og bidrar med innhold i ulike konferanser innenfor sine fagfelt. Vitenskapelige artikler og publikasjoner registreres i systemer som Scopus hvor det ligger søkbart.

K. Hadidi, Gang. Li., "FEM analysis of thermal properties of an optical gas cell for ro-vibrational spectroscopic thermometry," Measurement: Sensors, vol. 38, p. 101639, May 2025,
doi: 10.1016/j.measen.2024.101639

M. de Huu, R. Maury, M. MacDonald, **E. Venslovas**, "Comparison of gravimetric standards for hydrogen refuelling stations", Measurement: Sensors, vol. 38, p. 101563, May 2025,
doi: 10.1016/j.measen.2024.101563

N.J. Huáng, J.L. Boland, K.M. Fijalkowski, C. Gould, T. Hesjedal, O. Kazakova, **S. Kumar**, H. Scherer, "Quantum anomalous Hall effect for metrology", Appl. Phys. Lett. 126, 040501 (2025).

Luca Callegaro, Martina Marzano, Juan Medved, Charles Gould, Johannes Hoffmann, Nathaniel Huang, Nobu-Hisa Kaneko, Jan Kucera, Laurens W Molenkamp, Mehmet Cengiz Onbasli, Aisha Gokce Ozbay, Hansjörg Scherer, **Susmit Kumar**, QuAHMET: "Quantum anomalous Hall effect materials and devices for metrology Measurement": Sensors 38 (2025) 101437

Postere i 2025

P. Rothmund, "Construction of a Primary Dewpoint Generator" TEMPMEKO – ISHM 2025 konferanse i Reims

J. Gran, J. H. Solheim, T. Tran et.al. «Self-calibrating photodiodes and new measurement techniques in miniaturised integrated systems», BIPM's 150th Anniversary of Metre Convention, 20 – 22 May 2025, <https://thebipm150.org/posters-online/>

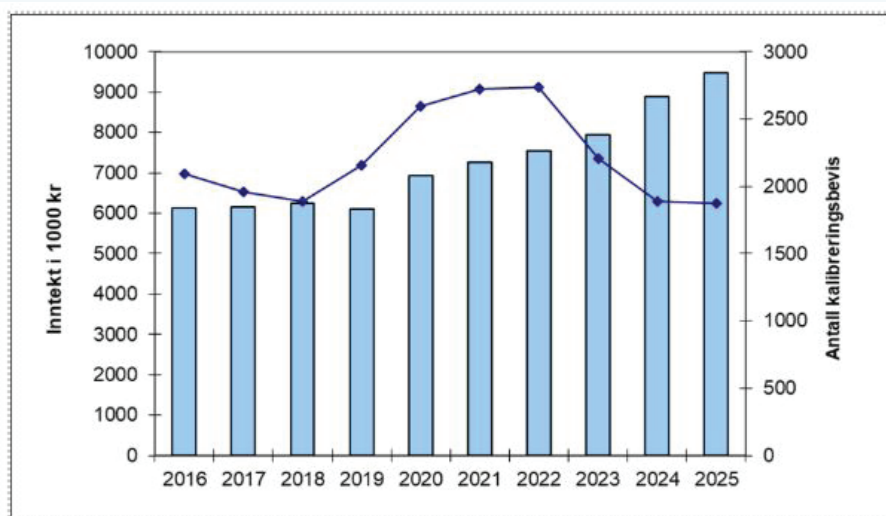
S. Kumar, "EPM 23FUN07 – Quantum anomalous Hall effect materials and devices for metrology (QuAHMET)" – CCEM-møtet 2025

S. Kumar og LF Luca Callegaro "EPM 23FUN07 – Quantum anomalous Hall effect materials and devices for metrology (QuAHMET)" – 2025 DC&QM-møte 2025

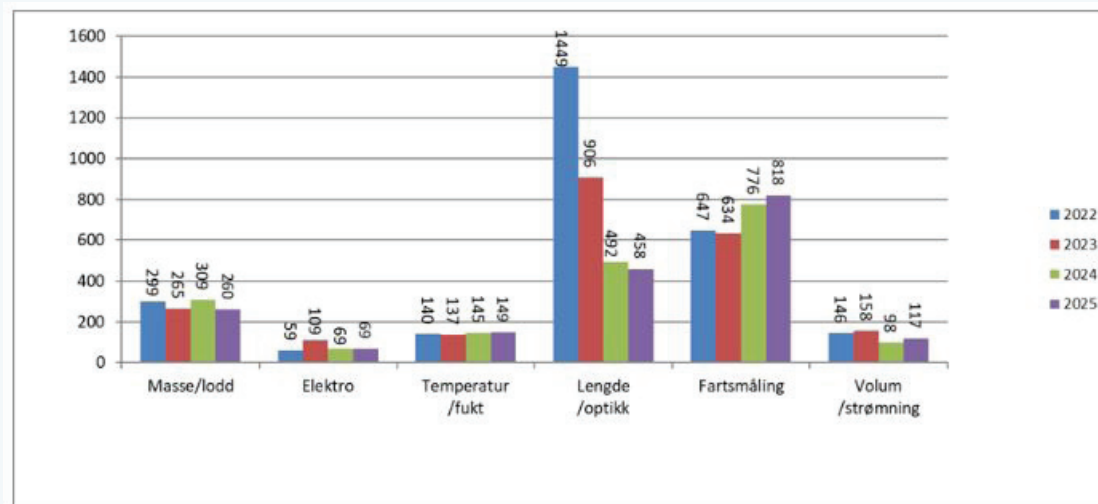
Se vedlegg 2 for oversikt over kurs og foredrag i 2025.

Justervesenets måletekniske tjenester skal føre til at målinger utført i næringslivet, forskningsinstitusjoner og forvaltningen, er sporbare og nøyaktige, både i nasjonal og internasjonal sammenheng.

Antall utførte kalibrerings- og måletjenester, fordelt på områder og kundegrupper

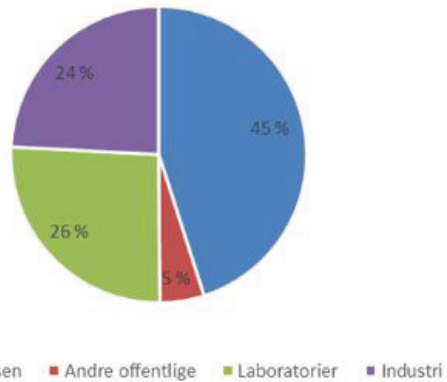
Figuren viser utvikling i antall kalibreringsbevis (linje) og inntekter fra kalibreringstjenester (søyler) de siste ti årene.

Figuren viser omfanget av kalibreringstjenester i Justervesenet de siste fire årene.

Inntektene fra kalibreringstjenestene var på 9 471 mill. kroner i 2025, jamført med 8 896 mill. kroner i 2024, en vekst på 6,5 %. Tallet på kalibreringsbevis var 1871 i 2025, jamført med 1889 i 2024, en nedgang på 1 %. Vi ser fortsatt en høyere aktivitet for kontroll av fartsmålere, dette skyldes flere kontroller av de nye laser fartsmålerne som Politiet innførte i 2024. For øvrig ser vi mindre variasjoner mellom fagområdene.

Omsetning pr kundegruppe, kalibreringstjenester

Figuren viser kalibreringsinntekter fra ulike kundegrupper i 2025. Kategorien «Laboratorier» omfatter akkrediterte kalibrerings- og prøvingslaboratorier. Kategorien «Andre offentlige» omfatter i hovedsak kommuner og fylkeskommuner. Kategorien «Industri» omfatter et svært bredt spekter av bransjer og størrelse på bedriftene. Sammenlignet med 2024 ser vi små variasjoner i fordelingen.

Justervesenet har gjennomført et prosjekt for typetesting av Statens vegvesens nye fartsmålere for automatisk trafikk kontroll (fotobokser). De nye målerne vil komme inn i det veletablerte testregimet vi har for fartsmålere, som inkluderer laserfartsmålere for Politiet, og fotobokser for Statens Vegvesen. Fartsmålerne er underlagt et strengt testregime, for å sikre at målingene som benyttes for kontroll, bøtelegging og strengere reaksjoner er sporbare og godt kvalitets-sikret.

Mye arbeid er også lagt ned i videreutvikling av Justervesenets referansesystemer for måling av hastighet, samt utvikling av utstyr for å utføre periodisk kontroll av de nye fartsmålerne.

Overingeniør Nils Johannes Mikkelsen og senioringeniør Kristian Ellingsberg fra Justervesenet tester de nye fartsmålerne «live».

Effekten av kalibrerings- og måletjenestene, og kundetilfredshet

Omfanget av oppdrag tyder på at innretningen av tjenestene p t er god. For hvert kalibreringsoppdrag inviteres kundene til å gi tilbakemelding i en nettbasert løsning. Kundene er generelt godt tilfreds med tjenestene.

Justervesenet måler også leveringsdyktighet for kalibreringstjenestene, der vi har som målsetting at vi i 95 % av tilfellene skal klare å holde lovet leveringstid. I 2025 klarte vi det i 98 % av oppdragene.

Vår vurdering rundt effekten av tjenestene

Justervesenets kalibreringstjenester sikrer kundene sporbarhet til det høyeste internasjonale nivået, og tillit både i Norge og internasjonalt. Flere av våre kunder er akkrediterte laboratorier, og Justervesenets kalibrering av deres referansenormaler og instrumenter benyttes som utgangspunkt for laboratorienes tjenester. Øvrige kunder i næringslivet trenger kalibreringstjenester for kvalitetssikring av sine produkter og tjenester. Krav til sporbarhet er også ofte knyttet opp til standarder, som bl a i seriene ISO 9000, ISO 17025, ISO 14000, samt AQAP. Justervesenets kalibreringstjenester tilfredsstiller krav til alle disse.

Behovet for eventuelle nye tjenestetilbud

Som tidligere år mottar vi også enkelte henvendelser om tjenester vi ikke kan dekke, og kanaliserer da disse til akkrediterte kalibreringslaboratorier eller nasjonale laboratorier i andre land dersom slike tilbud finnes. Innenfor rammene av det Europeiske metrologinettverket «SmartNorth» er det etablert en digital plattform som gir oversikt over tjenestene som finnes i de nordiske og baltiske metrologiinstituttene.

Justervesenet har fortsatt arbeidet med automatisering av flere av målesystemene våre. Når det gjelder innføring av fulldigitale kalibreringsbevis, har vi i 2025 fulgt tett det arbeidet som foregår i andre europeiske institutter, og avventer en harmonisering eller konsensus før vi iverksetter en uttesting og implementering.

Måling av gass

Justervesenet arbeider videre innenfor området gass, spesielt hydrogen, hvor det skjer en utvikling i Norge, Europa og resten av verden, og hvor vi deltar i en rekke forskningsprosjekter, blant annet to nye som startet i 2025. Justervesenet har også etablert god kontakt med relevante nettverk for aktører innenfor hydrogensatsingen. I Norge er Norsk Hydrogenforum viktig. På Europeisk nivå har vi som medlem i EURAMET's European Metrology Network for Energy Gases, tett kontakt med forskningsmiljøer på gassmåling samt de viktigste europeiske interessentene. I 2025 fortsatte vi arbeidet med anskaffelse for å bygge en normal for større rater av hydrogen, fortsatt uten suksess, og vi revurderer prioriteringen for denne anskaffelsen i 2026. Parallelt med dette har vi nær ferdig en rigg for kalibrering av gassmålere for bruk i husholdning og lett industri.

Innovasjonspartner for avanserte tidstjenester

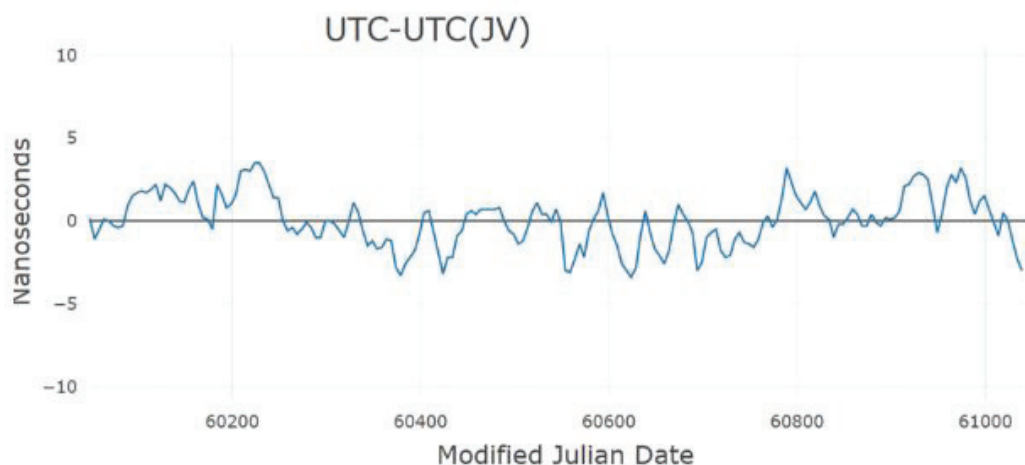
Tidslaboratoriet har bidratt i innovasjonsprosjekter for nye tidstjenester drevet fram av norske Fugro Satellite Positioning med delfinansiering fra Direktoratet for romvirksomhet. Utviklingsprosjektene har resultert i flere nyskapende kommersielle tidstjenester som dekker hele verden. Tjenestene omfatter både en banebrytende høynøyaktig tid fra GNSS og en GNSS-uavhengig tidstjeneste ved hjelp av geostasjonære satellitter. Justervesenet har i 2025 videreført samarbeidet med Fugro for å sikre nøyaktighet, sporbarhet og redundans i driftsfasen av disse tjenestene.

Nasjonal tidstjeneste

Justervesenet og NKOM gjennomførte i 2025 en utredning, som et felles oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet og Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet, om nasjonal bakkebasert tjeneste for distribusjon av nøyaktig, sikker og robust tid. Slike tjenester er identifisert som svært viktige for en rekke samfunnsbehov, blant annet kraftforsyning, navigasjon, posisjonering og kommunikasjon. I dag er mange slike funksjoner basert på satellittbaserte tjenester, som er effektive og tilgjengelige overalt. Men de er samtidig sårbare for utilsiktede og tilsiktede forstyrrelser. Omfanget av tilsiktede forstyrrelser har økt kraftig de seneste tre årene, bl a i Østfinnmark hvor flytrafikk er påvirket. Utredningen konkluderer med en anbefaling om å etablere en slik tjeneste, med vekt på å benytte eksisterende og planlagt infrastruktur for distribusjon av tid, og etablering av et antall noder med atomklokker som referanser. Det vil også være naturlig å koble seg til tilsvarende infrastruktur i våre naboland. Temaet er høyaktuelt i mange europeiske land.

Resultatet av utredningen tas videre i 2026, der Justervesenet og NKOM skal utarbeide forslag til implementering av en slik tjeneste, herunder gjennomføring av en pilot.

UTC(JV): Demonstrert høy nøyaktighet over lang tid

Justervesenets tidsskala UTC(JV) får en stadig viktigere rolle som referanseklokke for eksterne brukere. Tidsskalaen brukes som referansetid til nye høypresisjon tidstjenester og som referanse i en framtidig nasjonal tidstjeneste. BIPM anbefaler at nasjonale UTC-realiseringer ikke skal avvike mer enn 100 ns fra UTC. UTC(JV) har de siste 1000 dager holdt seg godt innenfor +/- 5 ns. Illustrasjonen viser UTC – UTC(JV) fra 2023-04-05 til 2025-12-30^[1]. Demonstrert høy ytelse over lang tid gjør Justervesenet attraktiv som kilde til referansetid for avanserte tidstjenester.

Et vesentlig bidrag til en nøyaktig tidsskala er et stabilt klima for atomklokkene. Tidslaboratoriets beste atomklokke oppnådde i desember 2025 maksimal vektning i beregningen av UTC – som en av 30 av i alt 500 klokker som bidrar til UTC.

Det jobbes aktivt med å ytterligere styrke tilgjengelighet, pålitelighet, redundans og sikkerhet til UTC(JV) på høyeste nøyaktighetsnivå som et ledd i å bidra til bakkebaserte tidstjenester under nasjonal kontroll.

^[1] <https://webtai.bipm.org/database/canvas.html?utclab=ok&lab=jv&mjd1=60039&mjd2=61039>

Tjenester som Teknisk Kontrollorgan (TKO)

Justervesenet er utpekt av Nærings- og fiskeridepartementet til å være Teknisk kontrollorgan for Måleinstrumentdirektivet 2014/32/EU (MID) og Direktivet for ikke automatiserte vekter 2014/31/EU (NAWID). Disse 2 direktivene er implementert i norsk lovgivning i 2007.01.26 Lov om målenheter, måling og normaltid og i Forskrift 2007.12.20 om målenheter og måling. I tillegg finnes det en del instrumentspesifikke forskrifter.

Justervesenet hjelper en produsent av måleinstrumenter til å erklære samsvar med direktivenes krav på tre ulike måter:

EU-typeprøving (modul B) hvor Justervesenet undersøker ett eksemplar av et måleinstrument som serieproduseres + førstegangsverifikasjon (modul F), hvor Justervesenet verifiserer at hvert enkelt produsert måleinstrument er i samsvar med typeprøvingen, før det tas i bruk.

EU-typeprøving (modul B) + erklæring av samsvar med type basert på kvalitetssikring (modul D), hvor Justervesenet godkjenner produsentens kvalitetssystem og evne til selv å verifisere at de produserte måleinstrumentene er i samsvar med typeprøvingen før de tas i bruk.

Enhetsverifikasjon (modul G), hvor Justervesenet undersøker ett unikt måleinstrument opp mot kravene.

Tabellen viser omfang av TKO-oppdrag for MID- og NAWID-direktivene modul B, D og G:

	Nye søknader i 2022	Behandlede søknader i 2022	Nye søknader i 2023	Behandlede søknader i 2023	Nye søknader i 2024	Behandlede søknader i 2024	Nye søknader i 2025	Behandlede søknader i 2025
MID modul B	1	4	3	3	4	5	4	5
MID modul G	6	15	5	8	4	28	6	4
MID mod D	1	0	0	0	0	0	1	0
NAWID	0	0	0	1	0	1	0	0
Andre	1	1	1	1	2	2	1	0
SUM	9	20	9	13	10	36	12	9

Linjen «Andre» er en godkjenning av en komponent med programvare som inngår som en del av et MID eller NAWID-sertifikat, Det har det ikke vært noen avslag, begrensning, midlertidig opphevelse og forbud mot omsetning av sertifikat for modul B og G.

Tabellen viser omfang av TKO-oppdrag for MID- og NAWID-direktivene modul F:

	Oppdrag 2022	Oppdrag 2023	Oppdrag 2024	Oppdrag 2025
MID modul F	144	130	128	139
NAWID modul F	192	111	75	55
SUM modul F	336	241	203	194

Det er registrert at 5 modul F-oppdrag som endte med at måleinstrument ikke ble godkjent.

Justervesenet har benyttet testrapporter og sertifikater fra andre Tekniske kontrollorgan i Europa som underlag for sin samsvarsvurdering og sertifisering. Justervesenet har også benyttet kalibreringssertifikater og testrapporter fra underleverandører eller andre testlaboratorier som enten er akkrediterte laboratorier eller som oppfyller kravene til denne type tjenester på annen måte (EN 17025). Alle underleverandører må oppfylle kravene som er gitt i Justervesenet sitt kvalitetssystem.

Antall nye modul B og G-søknader har vært tilnærmet lik i 2024 og 2025.

Antall modul F-oppdrag har samlet sett vært noe lavere sammenlignet med 2024. Den største nedgangen er også for 2025 på ikke automatiske vekter (NAWI). Dette skyldes nok i stor grad at denne type vekter ofte samsvarsvurderes ved hjelp av modul D. Antall MID-oppdrag hadde en liten økning i forhold til 2024.

Justervesenet hadde årlig oppfølgingsbesøk fra Norsk Akkreditering i oktober 2025 og videre akkreditering ble anbefalt. Det ble under oppfølgingsbesøket ikke funnet noen avvik.

Vurdering av effekten av de tjenester Justervesenet tilbyr som teknisk kontrollorgan

Effekten av våre tjenester som TKO er at det gir produsentene av måleinstrumenter adgang til EØS-markedet, og ofte også til land utenfor Europa. Harmoniserte krav til instrumentene gir også like konkurranseforhold for produsentene.

4

Styring og kontroll av virksomheten

En overordnet vurdering av styring og kontroll

Interne og eksterne kontrollaktiviteter gir oss kunnskapsgrunnlag for å videreutvikle styringen og forbedre rutiner. Sikring av kvalitet i prosedyrer og utført arbeid er viktig for å opprettholde tilliten til norske målinger. Justervesenet har siden 1999 vært del av en multilateral avtale om gjensidig aksept av kalibreringsbevis fra nasjonale metrologiinstitutter. Avtalen innebærer blant annet en forpliktelse om etterlevelse av gjeldende versjon av ISO-standard 17025. Justervesenets kvalitetssystem tilfredsstillende denne.

For å kvalitetssikre måleevnen følger EURAMETs arbeidsgruppe TC-Q opp alle europeiske metrologiinstitutter som har undertegnet denne avtalen. Dette innebærer

blant annet en årlig rapportering til EURAMET på etterlevelse av standarden, samt en presentasjon av kvalitetssystemet hvert femte år.

Justervesenet er akkreditert av Norsk Akkreditering som teknisk kontrollorgan for å kunne gjennomføre samsvarsvurderinger av utvalgte måleinstrumenter som skal på EU-markedet. Dette innebærer regelmessige revisjoner utført av Norsk Akkreditering.

Kvalitetssystemet etterleves

Justervesenets kvalitetssystem har et omfattende planverk av prosedyrer som sikrer riktig gjennomføring av oppgaver, uavhengig av hvor i landet man befinner seg. Dokumenterte rutiner reduserer sjansen for feil, men avvik vil alltid kunne oppstå. Justervesenet har et system for registrering av avvik der feil og forslag til forbedringer

registreres, og dette danner igjen grunnlag for avvikshåndtering og oppdatering av prosedyrene.

Justervesenet har jevnlig internrevisjoner som gir bekreftelser på det som fungerer, eller setter i gang forbedringsprosesser der dette vurderes hensiktsmessig. Hovedinntrykket fra ledelsens gjennomgang viser at kvalitetssystemet etterleves.

Regelmessige risikovurderinger

Måloppnåelse blir gjennomgått med en risikovurdering etter første kvartal og andre tertial. Dersom det oppstår vesentlige endringer eller hendelser, blir risiko vurdert oftere. Hele ledergruppen er involvert i arbeidet med vurdering av risiko og risikoreducerende tiltak. Økonomirapporter utarbeides og følges opp mot periodisert budsjett i ledergruppen hver måned. Kombinasjonen av

risikovurderinger og tett økonomisk oppfølging gjør oss i stand til raskt å kunne iverksette tiltak og varsle Nærings- og fiskeridepartementet ved behov.

Digitaliseringstiltak

Justerlink

Høsten 2024 startet Justervesenet prosjektet Justerlink, hvor målet er en brukerportal for næringslivet, som også gir Justervesenet nyttig informasjon tilbake. I portalen vil virksomhetene finne data om egne målesystemer, samt legge inn data som gir grunnlag for samhandling med Justervesenet. I prosessen er det gjennomført dybdeintervjuer med aktuelle brukere i en ekstern referansegruppe. Resultater herfra gir innspill til utvikling av systemet. Det forventes at Justerlink på en effektiv måte vil bidra til nøyaktige målinger og tillit til bransjene, noe som er i tråd med Justervesenets strategiske mål om å være en partner for næringslivet. Prosjektet fortsatte gjennom 2025, og videreføres i 2026 med mål om at løsningen kan tas i bruk i starten av 2027.

Ny nettside

Ny nettside kom på plass i 2025, hvor Justervesenets tjenester og informasjon blir eksponert tydeligere enn før. Nettsiden er også bedre optimalisert for søkemonitorer enn tidligere, og møter også kravene til universell utforming. Det vil gi høyere synlighet samt bedre brukeropplevelsen for kunder og brukere.

Bærekraft: Justervesenets arbeid for å redusere miljøavtrykket

Justervesenet vektlegger bærekraft og miljø i oppgaveløsning og drift, og har implementert deler av ISO 14001 i eget styringssystem.

Justervesenet har innført kvalitetsmål om å redusere CO2-utslipp fra bil og fly. Utvikling av tilsynsvirksomheten gir nye tilsynsformer, noe som medfører mindre reising, og det skal fases inn elektriske biler der dette er mulig. Kvalitetsmålet gir også føringer på at vi ikke skal foreta unødvendige reiser.

Justervesenet har foretatt kartlegging for å unngå unødvendig råvaresvinn som følge av tilsyn og TKO-virksomhet. Resultatet av kartleggingen viser at det er lite råvaresvinn i forbindelse med tilsyn. Justervesenet har investert i spesialisert utstyr som medfører redusert svinn. F eks er det nå mulig å føre tilsyn med målere for flydrivstoff uten at det er behov for nedgradere drivstoffet.

Tomten der Justervesenets hovedbygg er plassert er egnet for solcellerigg. Det er gjort et forprosjektfor å vurdere muligheten for produksjon av miljøvennlig energi, og dialogen med Statsbygg fortsetter i 2026

Justervesenets ekspertise bidrar inn i en grønn omstilling. Vi deltar i europeiske forskningsprosjekter med formål å legge til rette for bruk av hydrogen som energikilde, for karbonfangst/lagring, og for å utvikle bedre

metoder for kontroll av fiskeressurser i havet. Klima-vennlig og bærekraftig oppgaveløsning og drift vurderes i virksomhetens strategi som en viktig faktor ikke bare for miljøet, men også for at Justervesenet skal være et godt sted å jobbe.

Resirkulering av datautstyr er et bidrag inn i en grønn omstilling. Justervesenet kasserer og resirkulerer brukt utstyr, og er med i en ordning hvor vi får tilbakeført 80 % av salgsinntektene på brukt utstyr. I 2025 ble det imidlertid liten omsetning på dette.

Justervesenets virksomhet påvirkes ikke direkte av klimændringene, men som nevnt over er det et mål å redusere vår påvirkning på miljøet. I dette ligger også å stille krav til tjenesteleverandører i anskaffelsesprosesser, der miljøkriterier er mulig og hensiktsmessig.

Oppfølging av sikkerhet og beredskap

Våre medarbeidere står i fremste rekke for å avverge hendelser i sine daglige gjøremål ved håndtering av e-post og nettaktivitet. Vi ser derfor at det er nødvendig med økt fokus på brukeropplæring og jevnlig oppgradering om nye trusler. Vi fortsatte i 2025 med opplærings tiltak hvor leverandøren jevnlig sender ut nye e-læringsleksjoner, og i etterkant sender ut realistiske tester via e-post. Vi har fortsatt er en vei å gå når det gjelder å få ned andelen som trykker på lenker de ikke bør. Det blir derfor viktig i 2026 å øke kunnskapen om dette. Som et risikoreduserende tiltak har vi avtale med vår godkjente sikkerhetspartner om en kontinuerlig overvåking av IT-systemer (SOC-tjeneste).

Det ble også gjennomført en beredskapsøvelse, med utgangspunkt i angrep på datasystemene. Øvelsen ga nyttig input til beredskapsarbeidet og prosedyrene dette støtter seg på. Ledergruppa noterte seg forbedringstiltak som er satt på aksjonslisten for 2026.

Gjennom årshjulet i Internkontrollsystemet for IKT følges sikkerhetsarbeidet opp med risikovurderinger og intern rapportering.

Mangfold og likestilling

Justervesenet har gode rutiner og prosedyrer for å sikre likestilling, mangfold og inkludering. Målet er å fremme likestilling og hindre diskriminering blant annet på grunn av kjønn, etnisitet, alder eller nedsatt funksjonsevne. Det er nedfelt i lokal lønnspolitikk at det legges vekt på likelønn og samme muligheter for lønnsutvikling. Praktisering av lønnspolitikken bidrar til at det ikke oppstår lønnsforskjeller basert på ikke-saklige grunner. Videre praktiseres det at man har samme muligheter for arbeidsoppgaver, gitt at man har like forutsetninger.

Ansettelsesprosessene sikrer likebehandling og hindrer diskriminering på bakgrunn av kjønn, alder, religion, etnisitet, legning, hull i CV eller nedsatt funksjonsevne.

Ved årsslutt var det totalt 104 ansatte med 101 i faste stillinger og tre midlertidige stillinger. En av disse stillingene er en lærlingstilling. Tre av de fast ansatte arbeider deltid. 15 av de fast ansatte er over 62 år. Ved utgangen av året var kvinneandelen 32 % (jf. Vedlegg 1, tilstandsrapportering – likestilling).

Ledergruppa i Justervesenet har i 2025 bestått av to kvinner og fire menn inklusiv direktør. Tabellen i vedlegg 1 viser flere detaljer for 2024 og 2025. Tabellen viser at likelønn mellom kjønn blir ivarettatt, og sykefraværet fra 2024 til 2025 har vært på samme nivå.

Med definisjonen i forskrift til lov om statens ansatte mv., paragraf 4b, lagt til grunn, har Justervesenet tolv fast ansatte med innvandrerbakgrunn.

Ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og hull i CV

Antall ansettelser i 2025 var ni mot tre ansettelser i 2024. I 2025 krysset tre søkere av for nedsatt funksjonsevne, mot én søker i 2024. Ingen av søkerne ble vurdert som kvalifisert for stillingen.

I 2025 var det tre søkere som viste til hull i CV, mot én søker i 2024. Søkeren i 2024 ble ikke vurdert som kvalifisert for stillingen, mens to søkere i 2025 ble kalt inn til intervju i denne kategorien. Ingen søkere i denne kategorien ble ansatt.

Justervesenet vil sammen med de tillitsvalgte arbeide med å sette et hensiktsmessig ambisjonsnivå for dette temaet i 2026.

Forebygging av arbeidslivskriminalitet

I henhold til interne prosedyrer foretas en årlig risikovurdering av inngåtte tjenestekontrakter. Oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår er særlig aktuelt på nye kontrakter eller ved utskifting av personale.

I 2025 er det innhentet arbeidsavtaler, timelister og lønns slipper på aktuelle kontrakter innenfor renhold og transport. Det er ikke gjort noen funn som tyder på at regelverket brytes i de kontraktene som er gjennomgått.

Konsulentbruk

Justervesenet benyttet seg i 2025 av et kommunikasjonsbyrå for utvikling av nettsidene. Avtalen ble signert etter en konkurranse, hvor det aktuelle byrået var best på pris og kvalitet. Konsulentbistanden ble vurdert som nødvendig og fornuftig gitt tid og ressursbruk, samt for å få nettsiden til å møte lovpålagte krav som stilles til en moderne nettside.

Videre hadde Justervesenet i 2025 en avtale med et IKT-selskap om utvikling av Justervesenets fagsystem Metric. Avtalen begrenser seg til inntil 20 timer per måned.

Ressursbruk

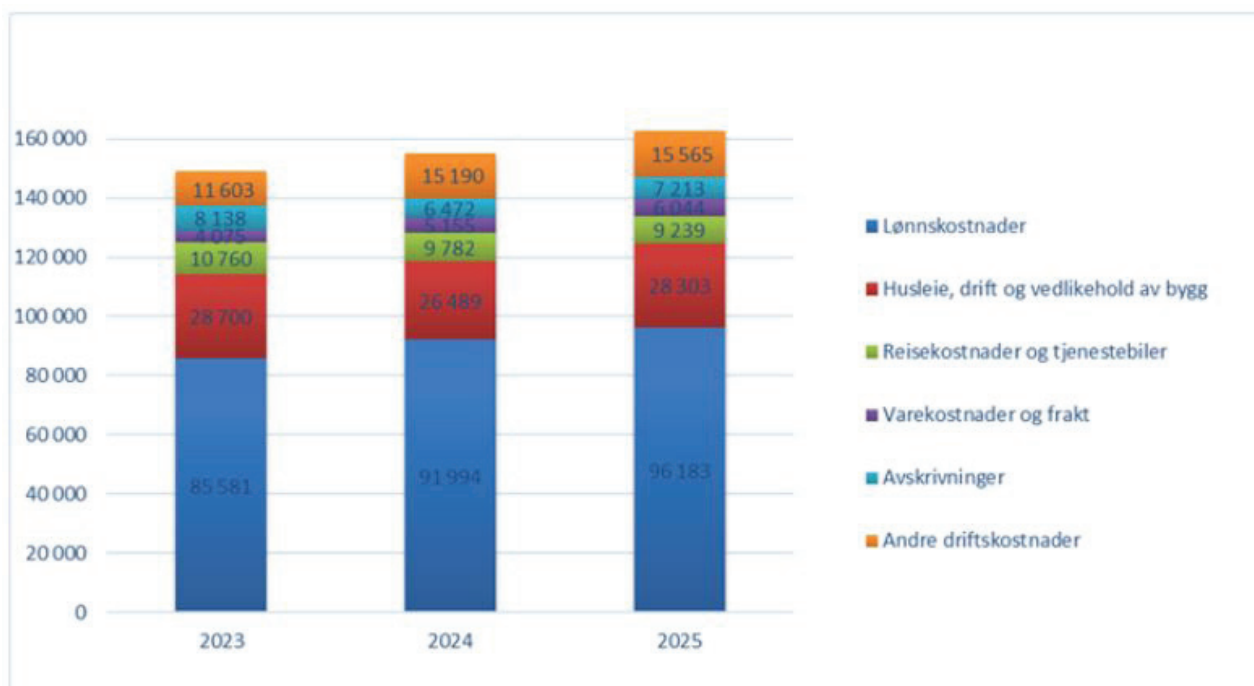
Nedenfor presenteres informasjon om Justervesenets rammer og ressursbruk for 2025, herunder kommentarer til nøkkeltallene fra del II. Flere kommentarer kan også leses under ledelseskommentaren i del VI, årsregnskapet.

Tildelinger

Justervesenets samlede utgiftstildeling for 2025 utgjorde kroner 192 492 000, jf. bevilgningsrapportering og note A. Bevilgningsregnskapet og note B for utgifter viser en total mindreutgift på kroner 1 164 913 på post 01. Som tabell i del II viser så ble utnyttelsesgraden av bevilgningen (inkl. merinntekter) på 92 %. Justervesenet hadde tildeling til større utstyrsanskaffelser og vedlikehold på post 45 på kroner 31 739 000. Her ble 13 984 659 brukt til investeringer og derav en overførbar bevilgning til neste år på kroner 17 754 341, jf. note B. Mindreutgiften er relatert til anskaffelsesprosessene er lange, da utstyr til laboratorier og tilsyn sjelden er hylleware, noe som også medfører lange leveringstider. Så en del bestillinger foretatt i løpet av året blir ikke levert og betalt før neste år. Inntektskravet for 2025 var samlet på kroner 85 645 000. Totalt sett ga inntektene en merinntekt, og sammen med mindreutgiften gir det kroner 7 572 250 som kan overføres til neste år, jf. beregninger i note B.

Driftskostnader

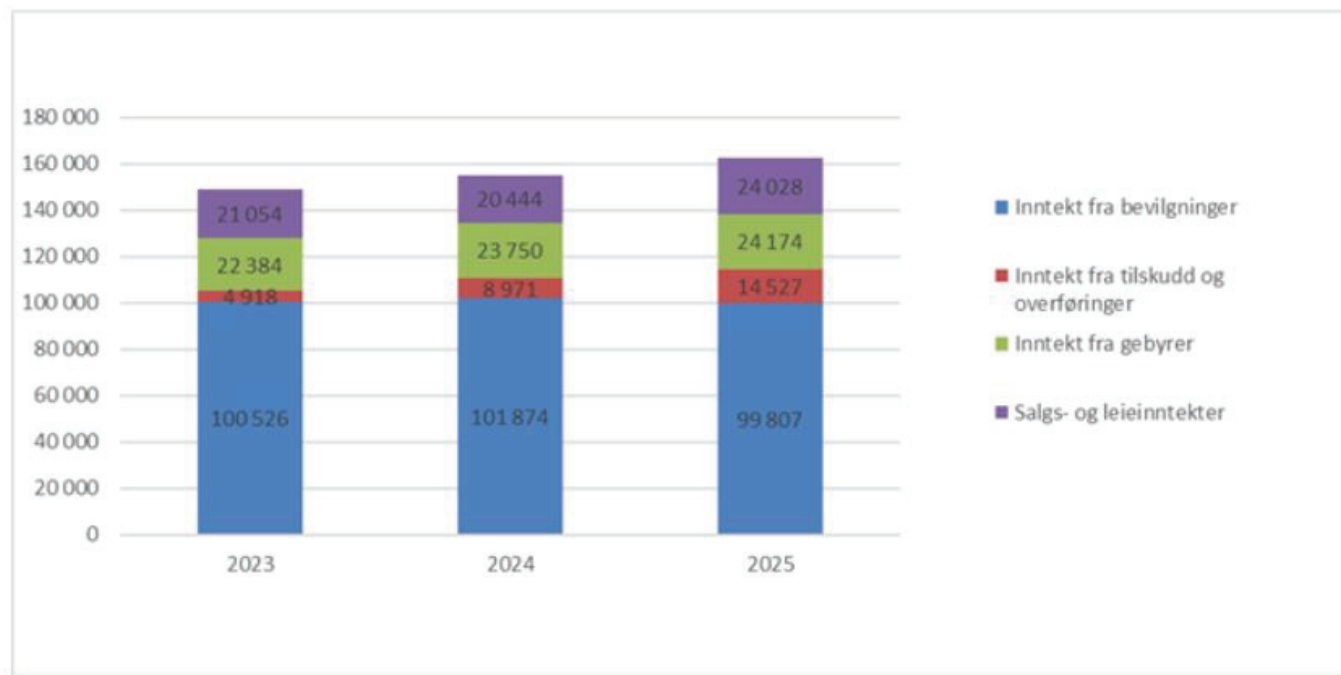
Driftskostnadene rapportert i resultatregnskapet var kroner 162 547 001. Driftskostnadene hadde en økning på 4,8 % sammenlignet med 2024, grunnet blant annet lønnsøkninger, økte viderefakturerbare kostnader og økning i avskrivninger grunnet flere investeringer. I 2025 utgjorde lønn og sosiale kostnader 59 % av totale driftskostnader, og kostnader til husleie, drift og vedlikehold av bygg utgjorde 17 %. Figur 1 viser sammensetning av driftskostnadene for 2023, 2024 og 2025 på artsnivå.

Figur 1: Driftskostnader fordelt på art.

Driftsinntekter

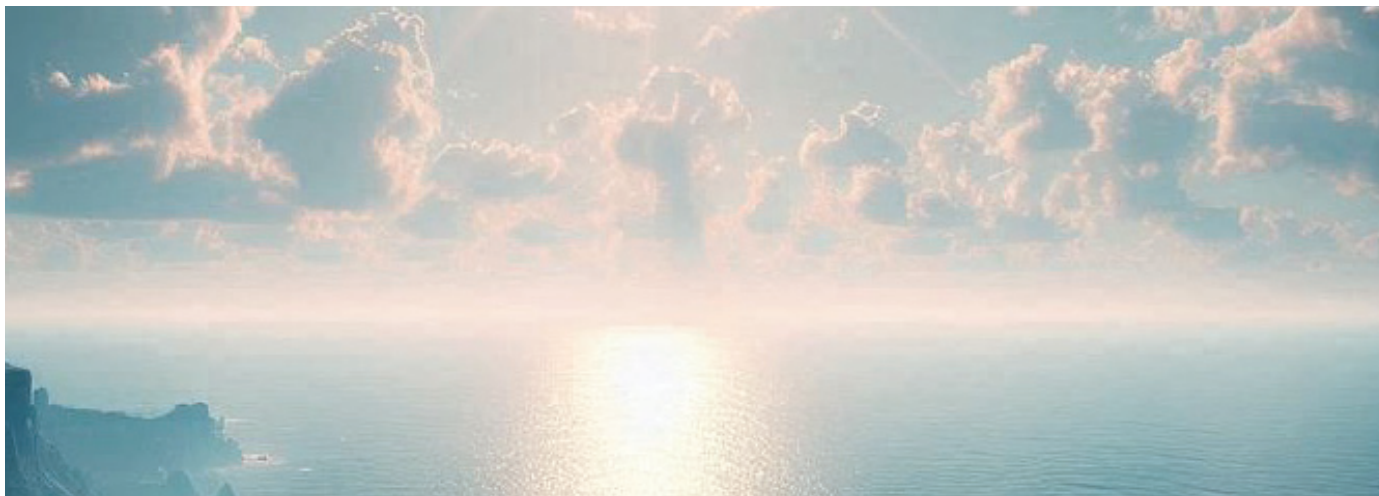
Driftsinntekter rapportert i resultatregnskapet var kroner 162 542 029. Økt deltakelse i flere forskningsprosjekter og tjenesteleveranser gir økning i tilskudd og salg av tjenester, mens inntektene på gebyrer har holdt seg relativt stabilt. Figur 2 viser fordelingen av driftsinntektene.

Figur 2: Fordeling av driftsinntekter.

5

Framtidsutsikter

Utviklingstrekk

Betydningen av nøyaktig måling forventes å øke i tiden som kommer, og den digitale utviklingen vil endre måten vi leverer tjenester og utøver tilsyn på. Områder som energi, miljø, ressursforvaltning og helse er drivende for denne utviklingen. Dette er også områder som er sentrale i FNs bærekraftsmål. Det er essensielt for Justervesenet å sikre at vår kompetanse og virksomhet fortsatt kan dekke samfunnets behov for tillit til målinger.

Forskning og utvikling, med vekt på deltakelse i Europeiske forskningsprogrammer, og nye muligheter som følge av at vi nå er en forskningsorganisasjon

Deltagelse i de europeiske forskningsprogrammene og prosjekter med norsk finansiering er vesentlig for kompetanseutvikling i Justervesenet. Videre bidrar dette til tjenesteutvikling, direkte nytte for næringslivet og et tettere samarbeid med universitet, høyskoler og andre

forskningsinstitusjoner. Justervesenet vil arbeide for kommersialisering og industriutvikling basert på forskningsresultatene.

En viktig aktivitet i tiden framover vil være å jobbe for et nytt europeisk forskningsprogram etter dagens metrologipartnerskap.

Det måletekniske regelverket

For å sikre at Justervesenet også i fremtiden kan bidra til tillit til målinger gjennom regelverk og tilsyn, må det måletekniske regelverket tilpasses den teknologiske utviklingen og samfunnsutviklingen ellers. Justervesenet vil i samarbeid med Nærings- og Fiskeridepartementet vurdere å endre regelverket slik at fokus rettes mot formål med målingen og behov for nøyaktige målinger tilpasset det aktuelle bruksområde. Det blir videre viktig å tilrettelegge for at det måletekniske regelverket kan brukes på en hensiktsmessig måte på nye bruksområder som klima, miljø og ressursforvaltning. Ved en slik endring vil

regelverket omfatte nye målemetoder. Endringene vil medføre nye oppgaver og roller for Justervesenet i fremtiden.

Utvikling innen fiskerisektoren

Måling av villfiskressurser i havet er en kritisk faktor i fiskerinæringen, og Justervesenet en viktig bidragsyter i dette arbeidet. Justervesenet har tett og godt samarbeid med Fiskeridirektoratet både operativt i tilsynet, i arbeid med å legge til rette for bruk av ny teknologi. Etatene har jobbet tett med innføringen av de nye kravene til automatiske veiesystemer som nå er vedtatt av Nærings- og fiskeridepartementet. Det nye regelverket vil gi større sikkerhet for at fangst registreres på en måte som ikke lett kan manipuleres.

Justervesenet bidrar sammen med Fiskeridirektoratet og andre i Optifish, et europeisk forskningsprosjekt som utvikler nye metoder for å registrere fangst på sjøen. Justervesenets rolle i prosjektet er å bidra til at det utvi-

kles standarder som sikrer tilstrekkelig nøyaktige måle-resultater. I dette prosjektet deltar en rekke Europeiske institusjoner. SINTEF er nasjonal koordinator.

Digitalisering

Den digitale utviklingen vil endre måten vi leverer tjenester og utøver tilsyn på.

I de nærmeste årene vil vi prioritere å utvikle digitalisering av tjenester. I dette ligger også å følge utviklingen på heldigitale kalibreringsbevis. Dette er rike maskinlesbare filer som kan gå rett inn i kundenes systemer uten manuelle operasjoner. Justervesenet ser her til det internasjonale samarbeidet innen teknologiutvikling, harmonisering og felles rammeverk.

I tilsynet er det behov for bedre digital samhandling med næringslivet. Med bedre digitale verktøy kan vi oppnå bedre veiledning og bistand til næringslivet, og mer treffsikker ressursbruk.

Justervesenets evne til å møte utfordringene som ligger i digitaliseringen ivaretas ved en kompetansesatsing rettet mot datasikkerhet, dataintegritet og nye tilsynsmetoder.

Ny teknologi kan i fremtiden bidra til mer effektiv overvåking og diagnostikk av målesystemer gjennom bruk av tilgjengelige sensordata, og ved hjelp av analysekapasiteten som nå finnes gjennom erfaring med Big Data og AI. Justervesenet kommer til å utforske muligheter som ligger i dette.

Kvanteteknologi, fotonikk og kunstig intelligens

Kvanteteknologi og fotonikk vil være viktige satsingsområder for Justervesenet framover. Disse er også utpekt som sentrale satsinger i EUs strategier. Vi har allerede en solid prosjektportefølje innen disse områdene, og vår kompetanse verdsettes høyt av samarbeidspartnere i industrien, andre institutter i inn- og utland, og i Universitets- og høgskolesektoren. Justervesenet engasjerer seg i bruk av kunstig intelligens i profesjonelle anvendelser, blant annet gjennom analysemetoder for kraftnettet. Kunstig intelligens tas også i bruk i større grad i industriproduksjon og medisinsk teknologi, dette gjenspeiles også i europeiske strategier. EUs KI-forordning (AI Act), som forventes innført i Norge i løpet av 2026, peker også på metrologimiljøene som viktige bidragsyttere ifm kvalitetssikring og testing av kunstig intelligens.

Ledelseskommentarer årsregnskapet 2025

Justervesenet er nasjonal måleteknisk myndighet under Nærings- og fiskeridepartementet ved Næringspolitisk avdeling. Justervesenets overordnede mål er å sikre nasjonal og internasjonal tillit til norske målinger og måleresultater.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Bestemmelser i økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet, krav fra Nærings- og fiskeridepartementet og iht. de statlige regnkapsstandardene (SRS). Årsregnskapet gir et dekkende bilde av Justervesenets disponible

bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Bevilgning og artskontorapportering

I 2025 har Justervesenet disponert en samlet utgiftsbevilgning på kroner 192 492 000 og hatt et samlet inntektskrav på kroner 85 645 000, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Justervesenet har hatt økte utgifter som følge av økning i tjenesteleveransen, som igjen er dekket inn gjennom økte inntekter. Samtidig har etaten hatt besparelser på andre områder som reduserer de

samlede merutgiftene. Totalt så har Justervesenet en mindreutgift på kr. 7 572 250 som er søkt overført til neste år.

Justervesenet hadde i 2025 en tildeling til investeringer på totalt kroner 31 739 000, og det ble i 2025 investert for 14 millioner. Det vil også i årene fremover være behov for å investere i nytt teknisk utstyr. Anskaffelsene er ofte tidkrevende fordi utstyr til laboratorier og tilsyn sjelden er hyllevarer, noe som også medfører lange leveringstider. Med bakgrunn i dette viser posten for større

utstyrsanskaffelser en mindreutgift på post 45 med kr. 17 754 341 som er søkt overført til neste år.

Resultat og balanse

Resultatregnskapet viser en 4,8 % økning på inntekter grunnet økt deltakelse i flere forskningsprosjekter og tjenesteleveranser. Økt deltakelse gir blant annet økte driftskostnader knyttet til viderefakturerbare kostnader, og økte investeringer gir noe økte avskrivningskostnader. Lønnskostnaden utgjør 59 % av totale driftskostnader. Balansen totalt viser en 23 % økning, og de største endringene er knyttet til økning i anleggsmidler og fordringer.

Endringen i avregning med statskassen vises i note 7A, og detaljer om bokført og rapportert mellomværende mot statskassen i note 7B.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Justervesenet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per 13.03.2026, men revisjonsberetning antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2026.

Kjeller 13.03.2026

Geir A. Samuelsen
direktør

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2025 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontant prinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen «Samlet tildeling» viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for «Samlet tildeling», men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for «Regnskap».

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for «Samlet tildeling», men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte

belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for «Regnskap». De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke rapportert som en inntekt til statsregnskapet og derfor ikke vist som inntekt i artskontorrapporteringen.

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bruttobudsjetterte virksomheter har en forenklet praktisering av prinsippet om motsatt sammenstilling ved at inntekt fra bevilgninger beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i

samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelse for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premieren er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler

Virksomheten har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på 50 000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og PCer med tilhørende skjerm med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Utgifter vedrørende bruk av egne ansatte knyttet til applikasjonsutviklingsfasen ved utvikling av programvare, er balanseført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld, og fremgår i regnskapslinjen for avregninger i balanseoppstillingen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen avregnet med statskassen.

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten presenteres etter når de er bokført. Dette innebærer at virksomheten presenterer bokførte fordringer og gjeld i et eget avsnitt i balansen.

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten presenteres etter når de er bokført.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet:

Staten opererer som selvassurandør. Justervesenet leaser biler, noe som medfører forsikringsutgifter til disse.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Årsregnskap 2025

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2025

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling for 2025	Regnskap per 31.12.2025	Merutgift (-) og mindreutgift	Postert på avgitte belastningsfullmakter	Avvik fra tildeling
0902	Justervesenet	01	Driftsutgifter		160 753 000	159 588 087	1 164 913		
0902	Justervesenet	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold		31 739 000	13 984 659	17 754 341		
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift		0	9 094 925			
<i>Sum utgiftsført</i>					<i>192 492 000</i>	<i>182 667 672</i>			

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling for 2025	Regnskap per 31.12.2025	Merinntekt og mindreinntekt(-)	Postert på avgitte belastningsfullmakter	Avvik fra tildeling
3902	Justervesenet	01	Gebyrinntekter		22 630 000	24 106 684	1 476 684	805 298	2 281 982
3902	Justervesenet	03	Inntekter fra salg av tjenester		27 315 000	36 077 388	8 762 388		
3902	Justervesenet	86	Overtredelsesgebyr		0	644 600	644 600		
5574	Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet	75	Tilsynsavgift Justervesenet		35 700 000	3 329 708	-32 370 292	33 713 658	1 343 366
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		0	11 981 738			
<i>Sum inntektsført</i>					<i>85 645 000</i>	<i>76 140 119</i>			

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

106 527 553

Kapitalkontoer

60080801	Norges Bank KK /innbetalinger					72 561 617			
60080802	Norges Bank KK/utbetalinger					-177 053 371			
709410	Endring i mellomværende med statskassen					-2 035 800			
<i>Sum rapportert</i>						<i>0</i>			

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet

		31.12.2025	31.12.2024	Endring
626009	Aksjer	98 153	98 153	0
709410	Mellomværende med statskassen	-15 200 055	-13 164 256	-2 035 800

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
090201	9 308 000	151 445 000	160 753 000
090245	20 739 000	11 000 000	31 739 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten **
090201		1 164 913		1 164 913	12 387 737			13 552 650	7 572 250	7 572 250
090245	"kan overføres"	17 754 341		17 754 341				17 754 341	21 603 000	17 754 341

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

**Se årlig rundskriv R-2 for mer informasjon om mulig overførbart beløp.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Stikkordet «kan overføres»

Beløpet stammer fra tildelinger gitt innenfor de to siste budsjettår og virksomheten lar beløpet inngå som en del av overført beløp.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre på utgiftskapitler og inntektsført av andre på inntektskapitler)

Skatteetaten v/Statens innkrevingsentral har stått for innkreving av årsavgifter og deler av gebyrene, og har således hatt en posteringsfullmakt på kap/post 557475 og 390201.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Justervesenet har fullmakt til å overskride bevilgninger under kap. 902, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3902, post 01 og 03 og under kap. 5574, post 75. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Mulig overførbart beløp

Justervesenet har ubrukte bevilgning på kapittel/post 090201 og kr. 7 572 250 regnes som mulig overførbart beløp til neste år.

Justervesenets ubrukte bevilgning på kapittel/post 090245 er kr. 17 754 341. Dette beløpet kan overføres i sin helhet.

Mulig overføring til neste år er en beregning, og Justervesenet får tilbakemelding fra Nærings- og fiskeridepartementet om endelig beløp som overføres til neste år

Årsregnskap 2025

Note C Oversikt over binding på framtidige års bevilgninger

Avtaler om leie av kontorlokaler				
Gjenværende varighet per 31.12.	Årlig leibeløp	Av neste års bevilgning	Av senere års bevilgning	Samlet binding på framtidige års bevilgninger
Varighet inntil 1 år				0
Varighet 1-5 år	761 088	795 184	1 394 918	2 190 102
Varighet over 5 år	22 572 909	22 452 164	239 144 916	261 597 080
Totalt	23 333 997	23 247 348	240 539 834	263 787 182

Andre vesentlige leieavtaler*				
Gjenværende varighet per 31.12.	Årlig leibeløp	Av neste års bevilgning	Av senere års bevilgning	Samlet binding på framtidige års bevilgninger
Varighet inntil 1 år				0
Varighet 1-5 år	3 261 532	3 261 532	6 523 064	9 784 596
Varighet over 5 år				0
Totalt	3 261 532	3 261 532	6 523 064	9 784 596

Vesentlige avtaler om kjøp av tjenester				
Gjenværende varighet per 31.12.	Årlig beløp	Av neste års bevilgning	Av senere års bevilgning	Samlet binding på framtidige års bevilgninger
Varighet inntil 1 år	1 356 520	685 045		685 045
Varighet 1-5 år	3 760 235			0
Varighet over 5 år				0
Uten sluttdato	893 454			
Totalt	5 116 755	685 045	0	685 045

Virksomheten har rammeavtaler på kjøp av transporttjenester, hvor størstedelen av kostnadene blir viderefakturert.

*Andre vesentlige leieavtaler gjelder leie av tjenestebiler

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2025		
	31.12.2025	31.12.2024
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	24 106 684	23 789 862
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	13 061 523	8 107 484
Salgs- og leieinnbetalinger	22 545 582	19 646 649
Andre innbetalinger	426 539	63 090
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	<i>60 140 328</i>	<i>51 607 085</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	96 911 532	89 554 531
Andre utbetalinger til drift	59 497 654	55 803 799
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	<i>156 409 186</i>	<i>145 358 330</i>
Netto rapporterte driftsutgifter	96 268 858	93 751 246
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	63 744	75 237
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	<i>63 744</i>	<i>75 237</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	17 124 787	6 746 250
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	58 772	33 312
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	<i>17 183 560</i>	<i>6 779 562</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	17 119 815	6 704 324
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	3 974 308	3 513 225
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>3 974 308</i>	<i>3 513 225</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	0	0
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	11 981 738	11 112 845
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	9 094 925	6 184 803
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	<i>-2 886 813</i>	<i>-4 928 043</i>
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	106 527 553	92 014 302
Oversikt over mellomværende med statskassen		
	31.12.2025	31.12.2024
Eiendeler og gjeld		
Fordringer på ansatte	46 700	27 432
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-4 034 921	-3 171 865
Skyldige offentlige avgifter	-888 620	-193 347
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	-3 671 173	-3 721 197
Mottatte forskuddsbetalinger	-6 647 006	-6 104 621
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m.)	3 455	-658
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger (feilinnbetaling som skal refunderes)	-8 490	0
Sum mellomværende med statskassen	-15 200 055	-13 164 256

Årsregnskap 2025

Resultatregnskap			
	Note	31.12.2025	31.12.2024
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	99 806 696	101 454 136
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	14 526 551	8 970 900
Inntekt fra gebyrer	1	24 174 265	23 749 570
Salgs- og leieinntekter	1	24 027 978	20 443 813
Andre driftsinntekter	1	6 539	420 590
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>162 542 029</i>	<i>155 039 010</i>
Driftskostnader			
Varekostnader		5 411 830	4 556 212
Lønnskostnader	2	96 182 553	91 994 051
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	7 212 947	6 471 629
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	0	0
Andre driftskostnader	5	53 739 670	52 059 043
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>162 547 001</i>	<i>155 080 935</i>
Driftsresultat		-4 972	-41 926
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	63 744	75 237
Finanskostnader	6	58 772	33 312
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>4 972</i>	<i>41 926</i>
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	8	3 920 908	3 513 225
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet		3 920 908	3 513 225
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre		0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

Årsregnskap 2025

Balanse			
	Note	31.12.2025	31.12.2024
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	2 960 369	1 960 351
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	0	127 000
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<i>2 960 369</i>	<i>2 087 351</i>
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	0	0
Maskiner og transportmidler	4	40 872 798	33 053 837
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	4 548 813	3 774 336
Anlegg under utførelse	4	390 184	390 184
Infrastruktureiendeler	4	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>45 811 796</i>	<i>37 218 357</i>
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	9	68 989	68 989
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer		0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<i>68 989</i>	<i>68 989</i>
Sum anleggsmidler		48 841 154	39 374 698
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell		0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
II Fordringer			
Kundefordringer	10	6 410 617	5 995 782
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	11	3 975 745	1 697 215
Andre fordringer	12	9 554 258	8 952 432
<i>Sum fordringer</i>		<i>19 940 620</i>	<i>16 645 429</i>
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd		0	0
Kontanter og lignende		0	0
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum omløpsmidler		19 940 620	16 645 429
Sum eiendeler drift		68 781 774	56 020 127
IV Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedr. innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	8	0	0
<i>Sum fordringer vedr. innkrevingsvirksomhet og andre overføringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum eiendeler		68 781 774	56 020 127

Balanse			
	Note	31.12.2025	31.12.2024
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapskapital			
<i>Sum virksomhetskapskapital</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	29 533 949	17 895 428
<i>Sum avregninger</i>		<i>29 533 949</i>	<i>17 895 428</i>
Sum statens kapital		29 533 949	17 895 428
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0
<i>Sum avsetninger for langsiktige forpliktelser</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		12 198 750	12 776 079
Skyldig skattetrekk		4 034 921	3 171 865
Skyldige offentlige avgifter		3 403 835	2 650 490
Avsatte feriepenger		9 009 981	8 429 194
Mottatt forskuddsbetaling	12	6 533 539	5 991 154
Annen kortsiktig gjeld	13	4 066 799	5 105 917
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		<i>39 247 825</i>	<i>38 124 699</i>
Sum gjeld		39 247 825	38 124 699
Sum statens kapital og gjeld drift		68 781 774	56 020 127
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum statens kapital og gjeld		68 781 774	56 020 127

Årsregnskap 2025

Note 1 Driftsinntekter

	31.12.2025	31.12.2024
Inntekt fra bevilgninger*		
Inntekt fra bevilgninger	99 806 696	101 454 136
Sum inntekt fra bevilgninger	99 806 696	101 454 136

*Etter de statlige regnskapsstandardene beregnes inntekt fra bevilgninger for bruttobudsjetterte virksomheter som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Inntekt fra tilskudd og overføringer

Tilskudd fra Norges forskningsråd	125 345	0
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	4 957 566	1 731 561
Tilskudd fra EU	9 443 640	7 239 340
Andre tilskudd og overføringer	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	14 526 551	8 970 900

Inntekt fra gebyrer

Gebyrer	24 174 265	23 749 570
Sum inntekt fra gebyrer	24 174 265	23 749 570

Salgs- og leieinntekter

Salgsinntekt, avgiftspliktig	18 572 077	15 766 966
Salgsinntekt, avgiftsfri	479 758	636 171
Salgsinntekt, unntatt avgiftsplikt	4 923 431	4 040 676
Leieinntekter	52 712	0

Sum salgs- og leieinntekter	24 027 978	20 443 813
------------------------------------	-------------------	-------------------

Andre driftsinntekter

Gevinst ved avgang av anleggsmidler	2 000	420 000
Andre driftsinntekter	4 539	590

Sum andre driftsinntekter	6 539	420 590
----------------------------------	--------------	----------------

Sum driftsinntekter	162 542 029	155 039 010
----------------------------	--------------------	--------------------

Årsregnskap 2025

Note 2 Lønnskostnader, årsverk og andre ytelser

	31.12.2025	31.12.2024
Lønn	71 061 036	67 209 978
Feriepenger	8 974 279	8 516 577
Arbeidsgiveravgift	11 893 120	11 421 407
Pensjonskostnader**	6 517 124	7 028 294
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-)	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-3 169 664	-3 105 049
Andre ytelser	906 658	922 845
Sum lønnskostnader	96 182 553	91 994 051

Antall utførte årsverk hittil i år: **91** **91**

Lønn og andre ytelser til virksomhetsleder*

Geir A. Samuelsen 1 649 131 1 429 377

* Utbetaling av lønn i 2025 inkluderer også etterbetalingen fra lønnsoppgjør i 2024.

Det er ikke inngått avtaler med virksomhetsleder om vederlag ved opphør eller endring av arbeidsforholdet/vervet som kan gi vesentlige fremtidige forpliktelser. Det er heller ikke inngått andre særskilte avtaler til fordel for virksomhetsleder.

** Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2025 8,1 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremie på artskonto 542/pensjonsgrunnlaget i 2025 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2024 utgjorde premiesatsen 9,8 prosent

Note 3 Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	25 088 699	0	25 088 699
Tilgang i året	1 871 614	0	1 871 614
Avgang anskaffelseskost i året (-)	-118 768	0	-118 768
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0
Anskaffelseskost	26 841 544	0	26 841 544
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	23 128 347	0	23 128 347
Ordinære avskrivninger i året	871 596	0	871 596
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	-118 768	0	-118 768
Balanseført verdi 31.12.2025	2 960 369	0	2 960 369

Avskrivningssatser (levetider) 5 år / lineært Ingen avskrivning

Avhendelse av immaterielle eiendeler i 2025:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

Årsregnskap 2025

Note 4 Varige driftsmidler

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	0	0	131 309 741	21 834 604	390 184	0	153 534 530
Tilgang i året	0	0	13 250 530	1 758 425	0	0	15 008 955
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	0	-4 379 590	-701 449	0	0	-5 081 039
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost	0	0	140 180 681	22 891 581	390 184	0	163 462 446
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0	0	98 255 904	18 060 268	0	0	116 316 172
Ordinære avskrivninger i året	0	0	5 357 403	983 948	0	0	6 341 352
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	0	-4 305 425	-701 448	0	0	-5 006 874
Balansført verdi 31.12.2025	0	0	40 872 798	4 548 813	390 184	0	45 811 796

Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	
Avhendelse av varige driftsmidler i 2025:							
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	2 000	0	0	0	2 000
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	-74 165	0	0	0	-74 165
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	-72 165	0	0	0	-72 165

Årsregnskap 2025

Note 5 Andre driftskostnader

	31.12.2025	31.12.2024
Husleie	23 333 997	21 779 247
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	640 063	785 806
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	4 329 242	3 923 806
Leie maskiner, inventar og lignende	4 801 212	5 018 721
Mindre utstyrsanskaffelser	2 148 706	1 667 331
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	705 242	726 908
Kjøp av konsulenttjenester	452 403	1 159 719
Kjøp av andre fremmede tjenester	2 588 164	2 442 496
Reiser og diett	5 977 334	5 377 158
Tap og lignende	75 520	774 016
Øvrige driftskostnader	8 687 786	8 403 835
Sum andre driftskostnader	53 739 670	52 059 043

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2025	31.12.2024
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	63 744	75 237
Utbytte fra selskaper	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	63 744	75 237
Finanskostnader		
Rentekostnad	0	0
Nedskrivning av aksjer	0	0
Valutatap (disagio)	58 772	33 312
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	58 772	33 312

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

Gjenværende varighet	Type eiendel					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og	Infrastruktur-eiendeler	
Varighet inntil 1 år	249 957		21 486	131 221		402 664
Varighet 1-5 år	1 158 502	761 088	3 240 046			5 159 636
Varighet over 5 år		22 572 909				22 572 909
Kostnadsført leiebetaling for perioden	1 408 459	23 333 997	3 261 532	131 221	0	28 135 209

Årsregnskap 2025

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (kongruensavvik)

	31.12.2025	31.12.2024	Endring*
Avregnet med statskassen i balansen	29 533 949	17 895 428	11 638 521

Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter, er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg hensyntas enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut - eller innbetaling. Nedenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik periodens resultat.

Endring i avregnet med statskassen

Konsernkontoer i Norges Bank

Konsernkonto utbetaling	-177 053 371
Konsernkonto innbetaling	72 561 617
<i>Netto trekk konsernkonto</i>	<i>-104 491 753</i>

Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomheten drift (er gjennomstrømningsposter)

- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer	-3 920 908
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer	0

Bokføringer som ikke går over bankkonto, men direkte mot avregning med statskassen

+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991)	99 806 696
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)	-11 981 738
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)	8 949 183

Andre avstemmingsposter

Spesifikasjon av andre avstemmingsposter	0
--	---

Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto

	-11 638 521
--	-------------

Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen

	0
--	---

Sum endring i avregnet med statskassen **-11 638 521**

Årsregnskap 2025

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2025 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	31.12.2025 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	2 960 369	0	2 960 369
Varige driftsmidler	45 811 796	0	45 811 796
<i>Sum</i>	48 772 165	0	48 772 165
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	68 989	0	68 989
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
<i>Sum</i>	68 989	0	68 989
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0	0
Kundefordringer	6 410 617	0	6 410 617
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 975 745	0	3 975 745
Andre fordringer	9 554 258	46 700	9 507 558
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0
<i>Sum</i>	19 940 620	46 700	19 893 920
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	0
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-12 198 750	0	-12 198 750
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-4 034 921	-4 831 736	796 815
Skyldige offentlige avgifter	-3 403 835	-888 620	-2 515 215
Avsatte feriepenger	-9 009 981	0	-9 009 981
Mottatt forskuddsbetaling	-6 533 539	-6 647 006	113 466
Annen gjeld til ansatte	-3 466 115	0	-3 466 115
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	0	-2 874 358	2 874 358
Annen kortsiktig gjeld	-600 684	-5 035	-595 649
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0
<i>Sum</i>	-39 247 825	-15 246 755	-24 001 070
Sum	29 533 949	-15 200 055	44 734 004

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.

Årsregnskap 2025

Note 8 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Avgifter og gebyrer direkte til statskassen

	31.12.2025	31.12.2024
Overføring fra andre statlige regnskaper	0	0
Overføring fra kommunenes/fylkeskommunenes forvaltningsbudsjett	0	0
Skatter og avgifter, renteinntekter og utbytte m.m	3 920 908	3 513 225
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen*	3 920 908	3 513 225

* Avgifter kreves hovedsakelig inn av Skatteetaten v/Innkrevingsmyndigheten

Dette vises i dere regnskaper.

Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer

	31.12.2025	31.12.2024
Fordringer til pålydende	20 040	0
Avsatt til forventet tap(-)	-20 040	0
Sum fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 9 Investeringer i aksjer og andeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balansført egenkapital i selskapet (31.12.)	Balansført verdi kapitalregnskap	Balansført verdi virksomhetsregnskap
Aksjer								
Kjeller Innovasjon AS*	20.05.2000	1137	0,2 %	0,2 %	-1 054 000	44 578 000	98 153	68 989
Balansført verdi 31.12.2025							98 153	68 989

*Tallene er fra årsregnskapet 2024.

Orgnr.: 974360829

Note 10 Kundefordringer

	31.12.2025	31.12.2024
Kundefordringer til pålydende	6 513 440	6 143 715
Avsatt til forventet tap (-)	-102 823	-147 933
Sum kundefordringer	6 410 617	5 995 782

Note 11 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Mottatt forskuddbetaling

Opptjente, ikke fakturerte inntekter (fordring)	31.12.2025	31.12.2024
Tilsyn og andre tjenester	1 088 108	872 308
Forskningsprosjekter	2 887 637	824 907
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 975 745	1 697 215
Mottatt forskuddsbetaling (gjeld)	31.12.2025	31.12.2024
Deltakelse i internasjonale prosjekt	6 282 589	5 991 154
Kompetansmidler (tilskudd)	250 950	0
Sum mottatt forskuddsbetaling	6 533 539	5 991 154

Note 12 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2025	31.12.2024
Forskuddsbetalt lønn	0	0
Reiseforskudd	46 700	27 432
Personallån	0	0
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte leie	5 385 333	5 214 701
Andre forskuddsbetalte kostnader	3 662 497	3 394 186
Andre fordringer	459 729	316 113
Sum andre kortsiktige fordringer	9 554 258	8 952 432

Note 13 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2025	31.12.2024
Skyldig lønn	0	0
Annen gjeld til ansatte	3 462 660	2 889 293
Avsetning for lønnsoppgjør*	0	1 599 379
Påløpte kostnader	604 139	617 245
Avstemningsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet	0	0
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	0	0
Annen kortsiktig gjeld	0	0
Sum annen kortsiktig gjeld	4 066 799	5 105 917

* På bakgrunn av at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdigstilt før i slutten av november 2024, fikk ikke virksomheten utbetalt resultatet av lønnsoppgjøret i 2024. Virksomheten gjorde derfor et estimat for lønnsavsetningen for det sentrale lønnsoppgjøret (lokale og eventuelt sentrale tillegg) pr. 31.12.24. Avsetningen inkluderte også virksomhetens eget bidrag til lønnsforhandlinger utover det som ble fremforhandlet sentralt.

Vedlegg 1 - Tilstandsrapport, likestilling

	Kjønnsbalanse				
	År	Menn i pst.	Kvinner i pst.	Antall totalt	Kvinneres lønn av menns
Totalt i Justervesenet	2025	68 %	32 %	104	100 %
	2024	67 %	33 %	101	99 %
Direktør, avdelingsdirektør, avdelingsleder	2025	60 %	40 %	5	83 %
	2024	60 %	40 %	5	88 %
Seksjonssjef, gruppeledere	2025	67 %	33 %	15	95 %
	2024	69 %	31 %	16	97 %
Sjef- og senioringeniør	2025	71 %	29 %	24	97 %
	2024	73 %	27 %	22	96 %
Overingeniør	2025	82 %	18 %	28	107 %
	2024	75 %	25 %	20	105 %
Avdelingsingeniør	2025	100 %	0 %	10	-
	2024	100 %	0 %	17	-
Seniorrådgiver	2025	25 %	75 %	8	85 %
	2024	29 %	71 %	7	94 %
Rådgiver og førstekonsulent	2025	50 %	50 %	6	96 %
	2024	38 %	63 %	8	96 %
Konsulent	2025	0 %	100 %	8	-
	2024	0 %	100 %	6	-

	År	Antall tilsatte Total (N)	Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldre- permisjon		Sykefravær	
			M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%
Justervesenet	2025	104	1,9	1,0	2,9	0,0	0,2	2,2	6,4	4,4
	2024	101	2,9	6,1	1,5	3,0	0,2	2,6	5,9	5,7

Vedlegg 2 - Kurs, seminarer og foredrag

Foredrag og kurs 2025

«*Updates from the European Metrology Networks*» Hans Arne Frøystein, 7. Steering Group meeting – European Partnership on Metrology, Brussel, 06.03.2025.

«*Nøyaktig tid, kritisk ressurs for både rom- og bakkebasert virksomhet*» Hans Arne Frøystein, NSM Sikkerhetskonferansen, Oslo, 08.04.2025.

“*Temperature traceability for the GSRN pilot station in Ås, Norway*”, Åge Andreas Falnes Olsen, MMC 2025 (Metrology for Meteorology and Climate), Wien, 25.06.2025.

«*EXPERIMENTAL WORK ON TEMPERATURE CONTROLLED CELL*», Peter Rothmund, MMC 2025 (Metrology for Meteorology and Climate), Wien 25.06.2025.

“*Introductory talk for poster preview session*” Hans Arne Frøystein, 150 years celebration of the Metre Convention, Versailles, 21.05.2025.

«*Updates from the European Metrology Networks and examples of relevant projects*» Hans Arne Frøystein, 8. Steering Group meeting – European Partnership on Metrology, Brussel, 08.10.2025.

“*Versatile engineering of an optical Cell for High-Precision GAS Thermometry in Spectroscopy*” Kianoosh Hadidi, TempMeko, Reims, 22.10.2025

“*Flow measurement of gas mixtures containing hydrogen*”, Maxime Mussard, Marcel Workamp, Rémy Maury, Kurt Rasmussen, Tamara Sarac. International Metrology Congress 2025, Lyon, Frankrike. 13.03.2025.

“*Shaping the future metrology infrastructure: Experiences and impact from the European Metrology Networks*”, Hans Arne Frøystein. 24th Meeting of the Directors of NMIs and Member State Representatives, BIPM, Sevres, Frankrike, 16.10.2026

“*Custody transfer of hydrogen: Design of fiscal flow metering stations*”, K. Folgerø, J. Kocbach, K. D. Lohne, M .B. Holstad, H. Ugulen, I. M. Stuen, C. Sætre, Ø. Nesse, H. Drejer, T. E. Richardsen, G. Cazaux, R. Teigland, E. Venslovass, Global Flow Measurement Workshop, Tønsberg, Norway, 21.10.2025.

“*TG digitalisation – report to TC-T 2025*”, Åge Andreas Falnes Olsen, Sarajevo, Bosnia-Herzegovina, 10.04.2025.

“*MultiFixRad*”, Åge Andreas Falnes Olsen, Sarajevo, Bosnia-Herzegovina, 10.04.2025.

“*PriSpecTemp*”, Åge Andreas Falnes Olsen, Sarajevo, Bosnia-Herzegovina, 10.04.2025.

“*TC-IM 1561 – activities 2025*”, Åge Andreas Falnes Olsen, Bern, Sveits, 03.04.2025.

Kurs i beregning av måleusikkerhet. 11.-12. mars, Sted: Justervesenet. Kursholdere: Helge Karlsson og Nils Johannes Mikkelsen, 13 eksterne og 4 interne deltagere

Bedriftsinternt kurs i beregning av måleusikkerhet. 27.-28. mai, Sted: Alex Stewart International Norge AS, Odda. Kursholdere: Helge Karlsson og Nils Johannes Mikkelsen, 9 deltagere.

Gjesteforelesning på NTNU, Sted: Gløshaugen, Trondheim. Foredragsholder: Johanne H Solheim, ca. 15-20 stk. Februar 2025.